

ACADEMIA ROMÂNĂ

FOLIA LINGUISTICA BUCARESTIENSIA

**Buletinul Institutului de Lingvistică
„Iorgu Iordan – Al. Rosetti”
din București**

Nr. 4 (2/2009, iulie – decembrie)

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

București, 2009

Varianta electronică a buletinului, care cuprinde și rezumatele comunicărilor, este publicată pe site-ul Institutului.

Redactori: Doina Doroftei, Carmen Mîrzea Vasile,
Maria Mărdărescu-Teodorescu
Tehnoredactare: Cătălina Pătrașcu

Calea 13 Septembrie nr. 13
C.P. 42-37, 050711 București
Tel.: + 4-021-318 24 52
Fax: + 4-021-318 24 17

E-mail: inst@iordan.lingv.ro
www.iordan.lingv.ro

MODIFICĂRI ÎN COMPONENTA COLECTIVELOR DE CERCETARE

Cercetători care și-au încetat activitatea la Institut

Grigore Brâncuș – CS I (1/2 normă)
Lenuța Carabulea – CS II (1/2 normă)
Elena Ciobanu – CS III (1/2 normă)
Eugenia Contraș – CS III (1/2 normă)
Maria Dobre – CS III
Simona Georgescu – ACS
Adriana Gorăscu – CS III
Magdalena Marin – CS I (1/2 normă)
Maria Păun – CS III (1/2 normă)
Zizi Ștefănescu – CS III (1/2 normă)
Teofil Teaha – CS I (1/2 normă)
Mirela Theodorescu – CS II (1/2 normă)
Mile Tomici – CS I (1/2 normă)
Florentina Zgraon – CS III

APARIȚII EDITORIALE ÎN PERIOADA IULIE – DECEMBRIE 2009

CĂRȚI

- Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” (Ion Ionică, Maria Marin, Anca Marinescu, Iulia Mărgărit, Teofil Teaha; coord. Maria Marin), *Dicționarul graiurilor dacoromâne sudice*, vol. I, Literele A–C, București, Editura Academiei Române, 2009, 350 p.
- Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, București, Editura Univers Enciclopedic Gold, 2009, 1230 p.
- Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” (coredactor responsabil Marius Sala), *Dicționarul limbii române (DLR)*, Serie nouă, Tomul I. Partea a 6-a, Litera D (*Discord–Dyke*), București, Editura Academiei Române, 2009, 555 p.

- Academia Română, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu” din Cluj-Napoca (coredactor responsabil Marius Sala), *Dicționarul limbii române (DLR)*, Serie nouă, Tom V, Litera L (*Li–Luzulă*), București, Editura Academiei Române, 2008, 815 p.
- Academia Română, Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippipe” din Iași (coredactor responsabil Marius Sala), *Dicționarul limbii române (DLR)*, Serie nouă, Tom I. Partea a 7-a, Litera E (*E–Erzaț*), București, Editura Academiei Române, 2009, 388 p.
- Andrei Avram, *Probleme de fonologie a limbii române*, București, Editura Academiei Române, 2009, 352 p.
- Monica Mihaela Busuioc, Maria Păun, Zizi Ștefănescu Goangă, *Dicționarul esențial de neologisme al limbii române*, București, Editura Corint, 2009, 976 p.
- Andra Cărbunaru, Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae, Antoaneta Tănăsescu (ed.), *Scrisoarea de iubire, dragoste, amor*, București, Editura Ars Docendi, 2009, 269 p.
- Elena Ciobanu, Maria Păun, Magdalena Popescu Marin, Zizi Ștefănescu Goangă, *Dicționarul explicativ al limbii române și enciclopedic de nume proprii*, București, Editura Corint, 2009, 1020 p.
- Cristina-Ioana Dima, *O traducere inedită a Vechiului Testament din secolul al XVI-lea*, Editura Universității din București, 2009, 246 p.
- Mihaela Marin, *Lexicul autohton al limbii române raportabil la idiomuri iraniene*, București, Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă, 2009, 170 p.
- Mona Moldoveanu Pologea, *Ghid de exprimare corectă în presă*, Centrul de Jurnalism Independent, Editura Cheiron, București, 2009, 202 p.
- Iulia Mărgărit, *Vocabularul graiurilor muntenești actuale*, București, Editura Academiei Române, 2009, 324 p.
- Isabela Nedelcu, *Categoria partitivului în limba română*, București, Editura Universității din București, 2009, 291 p.
- Angela Fuduli, Mioara Gospodin, Manuela Nevaci, *Cultură și tradiții aromâne*, București, Editura Universitară, 2009, 128 p.
- Gabriela Pană Dindelegan (coord.), *Dinamica limbii române actuale – Aspecte gramaticale și discursive*, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București, Editura Academiei

Române, 2009, 555 p.

Cuvânt-înainte (Gabriela Pană Dindelegan), p. XI–XVI

I. Substantivul și adjectivul (forme, tipare flexionare, substantivizări speciale)

Gabriela Pană Dindelegan, *Trăsături flexionare ale substantivului în româna actuală*, p. 3–32

Blanca Croitor, *Dinamica flexiunii substantivale, reflectată în DOOM²*, p. 33–58

Raluca Brăescu, *Observații asupra substantivizării adjectivului în limba română actuală – suprimarea substantivului suport*, p. 75–94

Ana-Maria Mihail, *Utilizările tiparului afectiv (Det) N₁ de N₂ (nebulun de Ion) în limba română actuală*, p. 95–112

II. Pronumele și numeralul (flexiune, forme și uz discursiv)

Andra Vasilescu, *Elemente de dinamică discursivă a pronumelui*, p. 115–162

Rodica Zafiu, *Utilizări actuale ale lui „alde”*, p. 163–180

Irina Nicula, *Dinamica pronomelor și a adjectivelor demonstrative în limba română actuală. Observații pe corpusurile de română vorbită*, p. 181–194

Monica Vasileanu, *Locuțiunile pronominale alocutive. Utilizarea în limba română actuală*, p. 195–204

Marina Rădulescu Sala, *Numeralul și norma lingvistică*, p. 205–210

Alexandru Nicolae, *Utilizarea numeralului multiplicativ în limba română actuală*, p. 211–216

III. Verbul (forme, tipare flexionare)

Adina Dragomirescu, *Dinamica normei lingvistice. Observații statistice asupra verbelor din DOOM²*, p. 219–226

Adina Dragomirescu, *Relația dintre normă și uz. Rezultatele anchetelor lingvistice*, p. 227–234

IV. Adverbe și semiadverbe

Carmen Mirzea Vasile, *Adverbe și expresii adverbiale de mod în limba română actuală*, p. 237–276

Andreea Dinică, *Aspecte ale utilizării semiadverbelor restrictive în limba română actuală*, p. 277–288

V. Conectori intra- și interpropoziționali (prepoziții, conjuncții, corelative conjuncționale)

Isabela Nedelcu, *Utilizarea prepozițiilor partitive în româna actuală*, p. 291–298

Isabela Nedelcu, *Utilizarea prepozițiilor „simetrice” dintre și între în limba română actuală*, p. 299–308

Blanca Croitor, *Extinderea utilizării prepoziției pe în limba română actuală*, p. 309–333

Dana Manea, *Aspecte ale dinamicii sistemului corelativelor*, p. 335–360

Adriana Gorăscu, *Aspecte pragmasemantice în dinamica actuală a conectivității: conversii discursive*, p. 360–374

Adriana Gorăscu, „Condiționalele indiferenței”: structuri standardizate și hibridizate, p. 375–390

VI. Construcții, grupuri sintactice, structuri clișeizate, tipare discursive

Camelia Stan, *Cuantificarea grupurilor sintactice – fenomene actuale*, p. 393–414

Mihaela Gheorghe, *Aspecte de dinamică a construcțiilor cu relative*, p. 415–430

Laurenția Dascălu Jinga, *Structuri clișeizate în româna actuală*, p. 431–458

Margareta Manu Magda, *Indici de alocutivitate în limba română actuală (clasa alocutivelor interjecționale)*, p. 459–490

VII. Concluzii ale monitorizării unor posturi de radio și de televiziune

Blanca Croitor, Andreea Dinică, Adina Dragomirescu, Carmen Mîrzea Vasile, Isabela Nedelcu, Alexandru Nicolae, Irina Nicula, Marina Rădulescu Sala, Rodica Zafiu, *Tendențe morfosintactice ale limbii române actuale manifestate în mass-media audiovizuală*, p. 493–512

Sigle (unificate și revizuite de Alexandru Nicolae), p. 513–515

Bibliografie (unificată de Laurenția Dascălu Jinga), p. 517–530

Surse (unificate și revizuite de Alexandru Nicolae), p. 531–536

Résumés (traduse de Ana-Maria Mihail), p. 537–546

Abstracts (traduse de Dana Niculescu), p. 547–555.

– Marius Sala, *Cuvintele – mesageri ai istoriei*, București, Editura Meronia, 2009, 261 p.

– Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, *Multilingvism și limbi minoritare în România* (volum editat de Guvernul României, Departamentul pentru relații interetnice), Cluj-Napoca, Editura Qual Media, 2009, 91 p.

– Nicolae Saramandu (coord.), *Dicționarul toponimic al României. Muntenia (DTRM)*, vol. III, București, Editura Academiei Române, 2009, 303 p.

– Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, Carmen Ioana Radu (ed.), *Lucrările celui de al doilea simpozion internațional de lingvistică* (București, 28–29 noiembrie 2008, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”), București, Editura Universității din București, 2009, 606 p.

Liliana Agache, *Note asupra unor termeni regionali moldovenești, cu circulație în secolul al XVII-lea*, p. 77–84

Antonia-Ferihan Ciolac, *Chestiuni privind prezența elementului lexical englez în franceza din Québec*, p. 209–221

Blanca Croitor, *Acordul în gen al sintagmelor coordonate*, p. 413–425

Claudia Ene, *Observații asupra conexiunilor transfrastice în lucrarea lui Varlaam, Răspunsul împotriva catihismului calvinesc*, p. 535–542

Ionuț Geană, *Prepozițiile semilexicale. Aspecte teoretice*, p. 433–444

Ion Giurgea, *On the verbal complex and subject positions in Romanian*, p. 445–459

Liviu Groza, *Expresii franceze vechi și învechite folosite în româna contemporană*, p. 235–242

Liliana Hoinărescu, *Forme de atenuare în exprimarea dezacordului în româna vorbită*, p. 543–553

Maria Marin, *Probleme ale sinonimiei într-un dicționar dialectal*, p. 113–127

Iulia Mărgărit, *Valorificarea unor regionalisme în opera lui I.L. Caragiale*, p. 129–138

Cătălina Mărănduc, *Necesitatea și avantajele utilizării unei colecții de texte în format electronic în elaborarea viitoarelor ediții ale DEX și DLR*, p. 255–265

Carmen Mîrzea Vasile, *Adverbul cumva în limba română actuală*, p. 461–478

Mona Moldoveanu-Pologea, *Prepoziții semantic vide – o analiză contrastivă*, p. 479–487

Mihaela-Mariana Morcov, *Nume de animale în limbile romanice. Cuvinte și motivații noi*, p. 149–158

- Cristian Moroianu, *Derivarea prin substituție de afixe. Sufixe substantivale vechi*, p. 281–294
- Manuela Nevaci, *Denumiri pentru lièvre în limbile romanice (pe baza Atlasului Lingvistic Romanic)*, p. 159–165
- Anabella-Gloria Niculescu-Gorpin, Monica Vasileanu, *Dicționarul – prieten sau dușman?*, p. 295–304
- Anabella-Gloria Niculescu-Gorpin, *Influența câtorva elemente retorice în înțelegerea și acceptarea discursului politic*, p. 575–584
- Carmen Ioana Radu, *Comunicarea conflictuală în conversațiile curente*, p. 585–594
- Adrian Rezeanu, *Toponimie urbană. Denominația lăcașurilor de cult*, p. 181–192
- Nicolae Saramandu, *Originea românei și a dialectelor sale (observații critice pe marginea unor lucrări recente)*, p. 49–55
- Dana-Lumișța Teleoacă, *Aspecte morfo-sintactice în textul catihetic actual*, p. 489–501
- Ioana Vintilă-Rădulescu, *Dicționar normativ al limbii române. Ortografic, ortoepic, morfologic și practic (DIN)*, București, Editura Corint, 2009, 895 p.
- Ioana Vintilă-Rădulescu (coord.), *Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”. 60 de ani de existență, 1949–2009*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2009, 570 p.
- La aniversarea Institutului de Lingvistică al Academiei Române*, acad. Ionel Haiduc, președintele Academiei Române, p. 9–10
- Introducere*, Ioana Vintilă-Rădulescu, p. 11–14
- Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” la 60 de ani, 1949–2009*, acad. Marius Sala, p. 15–27
- Institutul de Fonetice și Dialectologie „Alexandru Rosetti” – 40 de ani de existență, 1961–2001*, Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, p. 29–39
- Curricula historiae**
- Institutul de Lingvistică, 1949–1999*, †Mioara Avram, Ioana Vintilă-Rădulescu, p. 43–59
- Institutul de Fonetice și Dialectologie, 1961–2001*, Maria Marin, Maria Mărdărescu-Teodorescu, Daniela Răuțu, Nicolae Saramandu, p. 61–72
- Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, 1999–2009*, Ioana Vintilă-Rădulescu, p. 73–101
- Din istoria sectoarelor celor două institute**
- Sectoarele Institutului de Lingvistică, 1949–1999**
- Sectorul de lexicologie și lexicografie*, †Ion Dănăilă, p. 105–110
- Sectorul de gramatică și onomastică*
- A. Colectivul de gramatică*, †Mioara Avram, p. 111–113
- B. Colectivul de onomastică*, †Gheorghe Bolocan, Ecaterina Mihăilă, p. 114–117
- Grupul de lucru PatRom*, Domnița Tomescu, p. 118–120
- Sectorul de limbă literară, filologie și poetică*
- A. Colectivul de limbă literară și filologie*, †Ion Gheție, p. 121–125
- B. Colectivul de poetică*, †Ion Gheție, p. 126–127

- Sectorul de limbi romanice și clasice*, Marius Sala, p. 128–130
Sectorul de lexicografie bilingvă. Fostul sector de slavistică, Virgil Nestorescu, p. 131–134
Fostul Sector de germanistică, Ilinca Constantinescu, p. 135–138
Fostul Sector de limbi indo-europene vechi, †I. Fischer, 139–140
Fostul Sector de orientalistă, Virgil Nestorescu, p. 141
Alte colective dispărute: Texte vechi românești și Cultivarea limbii, †Mioara Avram, 142
- Sectoarele Institutului de Fonetica și Dialectologie, 1961–2001**
Sectorul de fonetică, Maria Mărdărescu-Teodorescu, p. 143–155
Sectorul de dialectologie, Maria Marin, Daniela Răuțu, p. 156–171
- Sectoarele Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”**
Sectorul de lexicologie și lexicografie, 1999–2009, Monica Mihaela Busuioc, p. 172–189
Sectorul de gramatică, 1999–2009, Adina Dragomirescu, Gabriela Pană Dmdelegan, p. 190–211
Sectorul de limbă literară și filologie, 1999–2009, Al. Mareș, p. 212–225
Sectorul de limbi romanice, 1999–2009, Teodora Codiță, Ioana Vintilă-Rădulescu, p. 226–253
Sectorul de fonetică, 2002–2009, Maria Mărdărescu-Teodorescu, p. 254–257
Sectorul de dialectologie și onomastică, 2002–2009, Maria Marin, Daniela Răuțu, p. 259–273
Colectivul Dicționarului etimologic al limbii române, 2002–2009, Doina-Paula Filimon Doroftei, p. 274–284
- Omagiu unor personalități dispărute legate de cele două institute**
Iorgu Iordan, Marius Sala, p. 286–293
Alexandru Rosetti, Marius Sala, p. 294–298
Dimitrie Macrea, †Ion Gheție, p. 299–300
Ion Coteanu, Marius Sala, p. 301–303
Boris Cazacu, Nicolae Saramandu, p. 304–306
Emanuel Vasiliu, Marius Sala, p. 307–309
Alexandru Graur, †Mioara Avram, p. 310–314
Tudor Vianu, †Ion Gheție, p. 315–318
Mioara Avram, Magdalena Popescu-Marin, p. 319–321
Gheorghe Bolocan, Marius Sala, p. 322–323
Ion Dănăilă, Monica Mihaela Busuioc, p. 324–326
Ion Donat, Ecaterina Mihăilă, p. 327–329
Vladimir Drimba, Marius Sala, p. 330–333
I. Fischer, Marius Sala, p. 334–336
Ion Gheție, Al. Mareș, p. 337–340
Mihai Isbășescu, Ioana Vintilă-Rădulescu, p. 341–342
Valeriu Rusu, Maria Marin, p. 343–344
Mircea Seche, Marius Sala, p. 345–346
- Volume publicate de membrii celor două institute**
Institutul de Lingvistică, 1949–1999, p. 349–373
Institutul de Fonetica și Dialectologie, 1961–2001, p. 374–387
Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, 1999–2009, p. 388–420
- Membrii și colaboratorii Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, 1949–2009**
Membrii actuali ai Institutului, p. 421–423

- Foști membri ai celor două institute*, p. 424–428
Colaboratori la lucrări ale celor două institute, p. 429–431
Table des matières, p. 435–437
L'Institut de linguistique, 1949–1999, †Mioara Avram, Ioana Vintilă-Rădulescu, p. 439–456
L'Institut de phonétique et dialectologie, 1961–2001, Maria Marin, Maria Mărdărescu-Teodorescu, Daniela Răuțu, Nicolae Saramandu, p. 457–470
L'Institut de linguistique « Iorgu Iordan – Al. Rosetti », 1999–2009, Ioana Vintilă-Rădulescu, p. 471–502
Contents, p. 505–507
The Institute of Linguistics, 1949–1999, †Mioara Avram, Ioana Vintilă-Rădulescu, p. 509–526
The Institute of Phonetics and Dialectology, 1961–2001, Maria Marin, Maria Mărdărescu-Teodorescu, Daniela Răuțu, Nicolae Saramandu, p. 527–540
The “Iorgu Iordan – Al. Rosetti” Institute of Linguistics, 1999–2009, Ioana Vintilă-Rădulescu, p. 541–570

EDIȚII

- Al. Graur, *Mic tratat de ortografie*, ediție îngrijită de Liviu Groza, București, Editura Humanitas, 2009, 199 p.
- Al. Graur, *Capcanele limbii române*, ediție îngrijită de Liviu Groza, București, Editura Humanitas, 2009, 138 p.
- Al. Graur, *Dicționar al greșelilor de limbă*, ediție îngrijită de Liviu Groza, București, Editura Humanitas, 2009, 127 p.

REVISTE îngrijite în Institut, apărute în perioada iulie – decembrie 2009 la Editura Academiei Române

„STUDII ȘI CERCETĂRI LINGVISTICE”

Comitetul de redacție român

Acad. Marius Sala – redactor-șef, Ioana Vintilă-Rădulescu – redactor-șef adjunct, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, acad. S. Marcus, acad. G. Mihăilă, Mariana Neț – secretar responsabil de redacție, Gabriela Pană Dindelegan – membru corespondent al Academiei Române; Sanda Reinheimer Rîpeanu, Nicolae Saramandu, Andra Șerbănescu Vasilescu, Lucia Wald, Emanuela Timotin

Comitetul de redacție internațional

Anatoli Ciobanu (Chișinău), Wim van Eeden (Amsterdam), August Kovačec (Zagreb), Martin Maiden (Oxford), Maria Manoliu Manea (Davis, CA), Bruno Mazzoni (Pisa), Dan Munteanu (Las Palmas de Gran Canaria), Alexandru Niculescu (Udine), Dorin Urițescu (Toronto).

Tomul LX, nr. 2, iulie – decembrie 2009
Omagiu Alexandrei Cuniță

- Anca Cosăceanu, *De l'usage électoral des déictiques : les personnes*, p. 143–153
Adriana Costăchescu, *L'adverbe spatial ici entre déixis, anaphore et cataphore*, p. 155–165
Janeta Drăghicescu, *Apoi = Puis – statut et fonctionnement discursif*, p. 167–177
Isabel Margarida Duarte, *La dimension modale de cá et lá en portugais*, p. 179–195
Elisabeth Van Der Linden, *Les déterminants et leur acquisition dans trois langues : le français, le roumain, le néerlandais*, p. 197–213
Elena Negoită Soare, *Aspects de la modalité épistémique en roumain et en français*, p. 215–231
Marina Păunescu, *Ethos sophistique vs ethos socratique: deux scénarios pédagogiques*, p. 233–247
Liana Pop, *Sens procédural et contrastivité*, p. 249–291
Sanda Reinheimer Rîpeanu, *Rom. deja*, p. 293–304
Maria Țenchea, *De babel à la (dé)babélisation : une nouvelle famille lexicale*, p. 305–320
Ioana Vintilă-Rădulescu, *Preliminarii la un Dicționar de termeni oficiali din limba română actuală*, p. 321–336

„LIMBA ROMÂNĂ”

Comitetul de redacție român

Acad. Marius Sala – redactor-șef, Gh. Chivu – redactor-șef adjunct, Alexandru Mareș – redactor-șef adjunct, Doru Mihăescu – secretar de redacție, Gr. Brâncuș, Valeria Guțu Romalo, Theodor Hristea, Camelia Stan, Laura Vasiliu, Rodica Zafiu

Comitetul de redacție internațional

Klaus Bochmann (Leipzig), Anatoli Ciobanu (Chișinău), Jiří Felix (Praga), Christian Ionescu (Santiago de Compostella), (†) Cicerone Poghirc (Paris), Tamara Repina (Sankt-Petersburg)

Anul LVIII, nr. 2, aprilie – iunie 2009

Gramatică

- Marina Rădulescu-Sala, *Sectorul de gramatică*, p. 167–172
- Gabriela Pană Dindelegan, *Din nou despre dativul posesiv din grupul verbal. Observații asupra limbii române vechi*, p. 173–182
- Blanca Croitor, *Acordul demonstrativelor cu sintagmele coordonate*, p. 183–191
- Laurenția Dascălu Jinga, Ariadna Ștefănescu, *Despre caracterul fragmentar al discursului oral*, p. 192–201
- Andreea Dinică, *Curând – adverb independent sau formă a verbului a cure?*, p. 202–207
- Adina Dragomirescu, *Distribuția formelor este, e, -i, îi în texte literare din secolul al XIX-lea*, p. 208–213
- Mihaela Gheorghe, *Observații asupra unor particularități regionale culte ale românei în texte transilvănene de la sfârșitul secolului al XIX-lea*, p. 214–220
- Dana Manea, *Circumstanțiale contrase – circumstanțiale reduse*, p. 221–229
- Margareta Manu Magda, *Un alocutiv pragmatizat în limba română: „Mamă!”*, p. 230–237
- Carmen Mîrzea Vasile, *Ce înseamnă adverb de mod?*, p. 238–247
- Isabela Nedelcu, *Observații asupra conjuncțiilor cauzale în secolul al XIX-lea*, p. 248–253
- Alexandru Nicolae, *Articolul în principalele gramatici de secol XIX*, p. 254–261
- Irina Nicula, *Câteva observații asupra clasei lexico-gramaticale a verbelor de percepție în limba română*, p. 262–267
- Camelia Stan, *Predicativul suplimentar în româna veche*, p. 268–274
- Andra Vasilescu, *Strategii pragmatice de reluare gramaticalizate ca relații apozitive de tip GN1 – GN2*, p. 275–284
- Rodica Zafiu, *Constituirea unei norme gramaticale: relativul pe care*, p. 285–296

Portret

- Marius Sala, *Ion Dănăilă (1933–2009)*, p. 297–298

Recenzii și note bibliografice, p. 299–308

ADRIANA STOICHIȚOIU-ICHIM, *Aspecte ale influenței engleze în româna actuală*, București, Editura Universității din București, 2006, 251 p. (Alexandru Nicolae) (p. 299–303); *Palia de la Orăștie* (1582), I. *Textul*. Text stabilit și îngrijire editorială de Vasile Arvinte, Ioan Caproșu și Alexandru Gafton, II. *Studii* de Alexandru Gafton și Vasile Arvinte. Indice de Sorin Guia, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Iași, 2005, 229 p. (I), 2007, 458 p. (II) (p. 303–304); *Leastvița sau Scara raiului de Ioan Scărarul*. Ediție, notă asupra ediției și glosar de Oana Panaite. Prefață și revizuirea transcrierii interpretative de Eugen Munteanu, Trinitas, Iași, 2007, 361 p. (p. 304); EUGEN PAVEL, *Între filologie și bibliofilie*, Biblioteca Apostrof, Cluj, [2007], 170 p. (p. 304–305); DANIELE PANTALEONI, *Texte românești vechi cu alfabet latin: Psalterium Hungaricum, în traducerea anonimă din secolul al XVII-lea*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2008, 426 p. (Gh. Chivu) (p. 305); VASILE OLTEAN, *Catalog de carte veche din Șcheii Brașovului*, Edict, [Iași, 2004], 268 p. + 107 reproduceri (Alexandru Mareș) (p. 305–308).

Anul LVIII, nr. 3, iulie – septembrie 2009

Bibliografia românească de lingvistică (BRL, 51, 2008), de Florin Sterian, p. 311–454.

Anul LVIII, nr. 4, octombrie – decembrie 2009

Lexicologie și lexicografie

Monica Busuioc, *Departamentul de lexicologie și lexicografie din Institutul de Lingvistică*, p. 457–465
Pârvu Boerescu, *Propuneri și argumente pentru revizuirea unor etimologii din DEX / DLR / DEXI*, p. 466–480
Theodor Hristea, *Considerații pe marginea unui dicționar etimologic: CDER*, p. 481–498
Cătălina Mărănduc, *Consemnarea în dicționare a elementelor de compunere*, p. 499–508
Raluca-Mihaela Nedeia, *Câteva observații asupra terminologiei medicale din DEX. Terminologia medicală actuală între lexicul comun și lexicul specializat*, p. 509–518

Virgil Nestorescu, *Note etimologice și lexicale*, p. 519–530
Mona Moldoveanu Pologea, *Relația dintre sintaxă și dicționar. Pentru un nou DEX al limbii române*, p. 531–535
Mihaela Popescu, *Observații și propuneri pentru o nouă ediție a DEX*, p. 536–545

Dialectologie, fonetică, onomastică

Nicolae Saramandu, *Cercetări de fonetică, dialectologie și lingvistică structurală (1949–2009)*, p. 545–556
Nicolae Saramandu, Ecaterina Mihăilă, *Colectivul de onomastică*, p. 557–560
Iulia Mărgărit, *Trăsături specifice ale derivării cu -ar în graiurile muntenesti actuale*, p. 560–572

Necrolog

Cătălina Mărănduc, *Ion Dănăilă (1933–2009)*, p. 573–574

Sumarul revistei „Limba română” pe anul 2009, p. 575–580

„REVUE ROUMAINE DE LINGUISTIQUE / ROMANIAN REVIEW OF LINGUISTICS”

Rédacteur en chef / Editor-in-Chief Marius Sala (Institute of Linguistics, Bucharest)

Rédacteur en chef adjoint / Associate Editor-in-Chief Gabriela Pană Dindelegan (University of Bucharest)

Comité de rédaction / Editorial Board

Angela Bidu-Vrânceanu (University of Bucharest), Grigore Brâncuș (Romanian Academy), (†) Matilda Caragiu Marioțeanu (Romanian Academy), Alexandra Cornilescu (University of Bucharest), (†) Dumitru Irimia (University "Al. I. Cuza" of Iași), Solomon Marcus (Romanian Academy), Gheorghe Mihăilă (Romanian Academy), Sanda Reinheimer-Rîpeanu (University of Bucharest), Nicolae Saramandu (Institute of Linguistics, Bucharest), Laurențiu Theban (University of Bucharest), Mariana Tuțescu (University of Bucharest), Ioana Vintilă-Rădulescu (Institute of Linguistics, Bucharest), Carmen Vlad (University „Babeș-Bolyai” of Cluj)

Secrétaire de rédaction / Editorial Secretary Rodica Zafiu (University of Bucharest)

Assistant de secrétaire de rédaction / Assistant Editorial Secretary Adina Dragomirescu (Institute of Linguistics, Bucharest)

Comité scientifique / Consulting Editors

Sanda Golopenția (Providence, U.S.A.), Günter Holtus (Göttingen, Germany), Maria Iliescu (Innsbruck, Austria), Maria Manoliu Manea (Davis, U.S.A.), Dieter Messner

(Salzburg, Austria), Michael Metzeltin (Vienna, Austria), Max Pfister (Saarbrücken, Germany), Lorenzo Renzi (Padua, Italy), Liliane Tasmowski (Antwerp, Belgium), Henriette Walter (Rennes, France).

Tome LIV, n° 1–2, janvier–juin 2009 / Vol. LIV, n° 1–2, January–June 2009

Grammaticalization and Pragmaticalization / Grammaticalisation et pragmaticalisation

Rodica Zafiu, *Avant-propos*, p. 3–6

Christiane Marchello-Nizia, *Grammaticalisation et pragmaticalisation des connecteurs de concession en français : **cependant, toutefois, pourtant***, p. 7–20

Benjamin Fagard, *Grammaticalisation et renouvellement : conjonctions de cause dans les langues romanes*, p. 21–43

Alexandru Grosu, *Romanian Unexpected Relatives*, p. 45–62

Virginia Hill, *Stages of Grammaticalization for the Modal **putea***, p. 63–82

Alexandru Mardale, *Un regard diachronique sur le marquage différentiel de l'objet en roumain*, p. 83–111

Mihaela Topor, Gloria Vázquez, Ana M. Fernández-Montraveta, *La gramaticalización de los auxiliares del rumano*, p. 113–135

Manuela Nevaci, Aida Todi, *The Grammaticalization of Perfect Auxiliaries in Romanian. Historical and Dialectal Aspects*, p. 137–150

Cecilia-Mihaela Popescu, *La grammaticalisation du **présomptif** en roumain*, p. 151–160

Liana Pop, *Quelles informations se pragmatisent ? Le cas des verbes plus ou moins marqueurs*, p. 161–172

Alexandra Cuniță, ***Băieți de băieți, marfă de marfă**, expressions du haut degré en roumain non soutenu : une possible explication de la construction*, p. 173–183

Constantin-Ioan Mladin, *L'interjection **hai(de)** – entre grammaticalisation et pragmaticalisation ?*, p. 185–196

Replay / Débats

Wolfgang Viereck, *A rejoinder to Mario Alinei, Forty years of ALE*, p. 197–198

Comptes rendus / Reviews

Gabriela Pană Dindelegan (coord.), *Limba română. Dinamica limbii, dinamica*

- interpretării* [Romanian Language. The Dynamics of Language, the Dynamics of Interpretation], București, Editura Universității din București, 2008 (*Irina Nicula*), p. 199–207
- Dana-Mihaela Zamfir, *Morfologia verbului în daco-româna veche (secolele al XVI-lea – al XVII-lea)* [Morphologie du verbe en vieux daco-roumain (16e–17e siècles)], București, Editura Academiei Române, I, 2005, II, 2007 (*Adina Dragomirescu*), p. 207–209
- Dictionarium Valachico-Latinum. Primul dicționar al limbii române* [The First Dictionary of Romanian Language], Studiu introductiv, ediție, indici și glosar de Gh. Chivu, București, Editura Academiei Române, 2008 (*Ana-Cristina Halichias*), p. 210–211
- Oana Tatu, *Traduceri românești din dramaturgia shakespeariană. Studiu lingvistic contrastiv* [Shakespeare's Theater in Romanian Translations. A linguistic contrastive study], Brașov, Editura Universității Transilvania din Brașov, 2008 (*Marinela Burada*), p. 211–214
- Christos Clairis, *Vers une linguistique inachevée*, Peeters, Paris-Leuven-Dudley, 2005 (*Ana-Maria Mihail*), p. 214–217
- Daniel Schreier, Karen Lavarello-Schreier, *Tristan da Cunha. History, people, language*, London, Battlebridge, 2003 (*Andrei A. Avram*), p. 217–220
- Bernd Heine, Tania Kuteva, *World lexicon of grammaticalization*, Cambridge, Cambridge University Press, 2002 (*Andrei A. Avram*), p. 220–223
- Collaborateurs / Contributors*, p. 225–227.

ARTICOLE APĂRUTE ÎN VOLUME COLECTIVE

- Liliana Agache, *A fi și a avea în vechi documente moldovenești*, în vol. Doina Marta Bejan, Oana Magdalena Cenac (coord.), *Lexic comun/Lexic specializat* (Actele Conferinței internaționale *Lexic comun/Lexic specializat*, Ediția a II-a, 17–18 septembrie, 2009, „Analele Universității Dunărea de Jos din Galați”, fascicula XXIV, an II, nr. 1 (2), Galați, Editura Europlus, 2009, p. 203–206
- Gheorghe Chivu, *Manuscrisul Marsigli 61. Ipoteze privind paternitatea primului lexicon geografic italo-român*, în *Per Teresa. Obiettivo Romania. Studi e ricerche in ricordo di Teresa Ferro*, vol. II, Forum, [Udine], [2009], p. 287–293
- Bogdan Cristea, în Andra Cărbunaru, Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae, Antoaneta Tănăsescu (ed.), *Inactualitatea/incomoditatea lui Platon*, în vol. *Scrisoarea de iubire, dragoste, amor*, București, Editura Ars Docendi, 2009, p. 126–127
- Adina Dragomirescu, *A fi ca verb inacuzativ. Pentru unificarea*

- interpretării*, în vol. G.G. Neamțu, Ș. Gencărau, A. Chircu (ed.), *Limba română – abordări tradiționale și moderne*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2009, p. 65–70
- Adina Dragomirescu, *E-mailul ca stil*, în Andra Cărbunaru, Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae, Antoaneta Tănăsescu (ed.), *Scrisoarea de iubire, dragoste, amor*, București, Editura Ars Docendi, 2009, p. 26–33
- Ion Giurgea, *Adjective placement and linearization*, în vol. Van Craenenbroeck, Jeroen (ed.), *Alternatives to Cartography*, Berlin, Mouton de Gruyter, 2009, p. 275–323
- Ana-Cristina Halichias, *Termeni antici și instituții medievale românești în Codex Bandinus*, în vol. *Lucrările Colocviului Internațional „Receptarea Antichității Greco-Latine în Culturile Europene”. Ediția a II-a*, publicat de Societatea de Studii Clasice, Filiala din Craiova, Craiova, Editura Universitaria, 2009, p. 251–258
- Liliana Hoinărescu, *Le rôle de la référence personnelle dans l'interaction : le cas du roumain*, în G. Gobber, S. Cantarini, S. Cigada, M.C. Gatti & S. Gilardoni (eds), *Proceedings of the IADA Workshop Word Meaning in Argumentative Dialogue. Homage to Sorin Stati*. Volume I, „L'analisi linguistica e letteraria” XVI, Special Issue, nr. 1, 2008, p. 267–279
- Alexandru Mareș, *Pasaje obscure din «Disputa lui Panaghiot Filozoful cu Azimit Papistașul»*, în vol. *Per Teresa. Obiettivo Romania. Studi e ricerche in ricordo di Teresa Ferro*, vol. II, Forum, [Udine], [2009], p. 295–304
- Iulia Mărgărit, *Elemente de interferențe slavo-romanice la nivelul limbii române*, în *Acta linguistica Petropolitana, Труды Института Лингвистических Исследований*, том V, часть 1, отв. редактор Н. Н. Казанский, Санкт-Петербург „Наука”, 2009, p. 186–197
- Cristian Moroianu, *Valorificarea lexicologică și lexicografică a relațiilor semantice*, în vol. Doina Marta Bejan, Oana Magdalena Cenac (coord.), *Lexic comun/Lexic specializat (Actele Conferinței internaționale Lexic comun/Lexic specializat, Ediția a II-a, 17–18 septembrie, 2009)*, „Analele Universității Dunărea de Jos din Galați”, fascicula XXIV, an II, nr. 1 (2), Galați, Editura Europlus, 2009, p. 84–92

- Mariana Neț, *How We Read Postcards. Iconicities, Ideologies*, în vol. Doina Cmeciu, Traian D. Stănciulescu (ed.), *Transmodernity. Managing Global Communication*, Bacău, Editura Alma Mater, 2009, p. 62–67
- Mariana Neț, Asunción López-Varela, *Introduction* în vol. Asunción López-Varela, Mariana Neț (ed.), *Actual and Virtual Cities. Intertextual and Intermedial Mindscapes*, București, Univers Enciclopedic, 2009, p. 7–20
- Mariana Neț, *Bucharest 1900. Urbanisation and the Middle Class*, în vol. Asunción López-Varela, Mariana Neț (ed.), *Actual and Virtual Cities. Intertextual and Intermedial Mindscapes*, București, Univers Enciclopedic, 2009, p. 169–184
- Mariana Neț, *New York City Guides: Social History into Text*, în vol. Rodica Mihăilă, Irina Grigorescu-Pană (ed.), *The Sense of America: Histories into Text*, București, Univers Enciclopedic, 2009, p. 231–251
- Mariana Neț, *București 1900. Identitate și reprezentare*, în vol. Emilia Parpală (coord.), *Comunicare, identitate, context*, Craiova, Editura Universitaria, 2009, p. 9–20
- Alexandru Nicolae, *Egocentrism discursiv*, în vol. G.G. Neamțu, Ștefan Gencăraș, Adrian Chircu (ed.), *Limba română – abordări tradiționale și moderne*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2009, p. 429–435
- Alexandru Nicolae, *Reflecții asupra scrisorii și a stilului epistolar*, în vol. Andra Cărbunaru, Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae, Antoaneta Tănăsescu (ed.), *Scrisoarea de iubire, dragoste, amor*, București, Editura Ars Docendi, 2009, p. 18–29
- Gabriela Pană Dindelegan, Liliane Tasmowski, *Deux clitiques de datif possessif en roumain?*, în vol. Sanda Reinheimer Rîpeanu (ed.), *Studia linguistica in honorem Mariae Manoliu*, București, Editura Universității din București, 2009, p. 334–348
- Nicoleta Petuhov, *Despre câteva particularități ale francezei regionale din Camerun*, în vol. Doina Marta Bejan, Oana Magdalena Cenac (coord.), *Lexic comun/Lexic specializat* (Actele Conferinței internaționale *Lexic comun/Lexic specializat*, Ediția a II-a, 17–18 septembrie, 2009, „Analele Universității Dunărea de Jos din Galați”, fascicula XXIV, an II, nr. 1 (2), Galați, Editura Europlus, 2009, p. 451–455

- Marius Sala, *Lingvistica romanică*, în vol. *Studii de lingvistică și filologie romanică. Hommages offerts à Sanda Reinheimer Rîpeanu*, București, Editura Universității din București, 2007, p. 12–14
- Marius Sala, *Teresa Ferro*, în vol. *Per Teresa. Obiettivo Romania. Studi e ricerche in ricordo di Teresa Ferro*, vol. II, Forum, [Udine], [2009], p. 45–48
- Marius Sala, *Cuvânt-înainte*, în vol. Elena Ciobanu, Maria Păun, Magdalena Popescu Marin, Zizi Ștefănescu Goangă, *Dicționarul explicativ al limbii române și enciclopedic de nume proprii*, București, Editura Corint, 2009, p. 7–8.
- Marius Sala, *Cuvânt-înainte*, în vol. Ioana Rădulescu-Vintilă, 2009, *Dicționar normativ al limbii române. Ortografic, ortoepic, morfologic și practic (DIN)*, București, Editura Corint, p. 7–8
- Marius Sala, *Slujitorul gramaticii românești*, în vol. Alexandru Metea, *Conexiuni. Lexicologie. Gramatică. Stilistica poeziei artistice. Filologie. Miscellanea*, Timișoara, Editura Excelsior Art, 2008 [apărut în 2009], p. 7–8
- Marius Sala, *Relații lingvistice româno-maghiare*, în vol. Thede Kahl (hrsg.), *Das Rumänische und seine Nachbarn. Beiträge zur Sektion „Sprachwandel und Sprachkontakt in der Südost – Romania” am XXX. Deutschen Romanistentag*, Berlin, Frank & Timme Verlag, 2009, p. 207–215
- Nicolae Saramandu, *Parenté linguistique et type linguistique*, în vol. N.L. Suhačev (ed.), *Balkanskoe jazykoznanie. Itogi i perspektivy*, Sankt-Petersburg, Nauka, 2009, p. 225–233
- Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, *Romanic vs balcanic în aromâna vorbită în Dobrogea*, în vol. Thede Kahl (hrsg.), *Das Rumänische und seine Nachbarn. Beiträge zur Sektion „Sprachwandel und Sprachkontakt in der Südost – Romania” am XXX. Deutschen Romanistentag*, Berlin, Frank & Timme Verlag, 2009, p. 141–160
- R. Săftoiu, M. Gheorghe, S. Măda, *Communicative Patterns in Romanian Workplace Written Texts*, în Vijay K. Bhatia, Winnie Cheng, Bertha Du-Babcock, Jane Lung (ed.), *Language for Professional Communication: Research, Practice and Training*, City University of Hong Kong, Asia-Pacific LSP and Professional Communication

- Association and The Hong Kong Polytechnic University, 2009, p. 83–95
- Camelia Stan, *L'articolo indefinito in rumeno*, în vol. *Actes du Congrès International de Linguistique et de Philologie Romanes (Innsbruck, 3–8 septembre 2007)*, Tübingen, Niemeyer, 2009, p. 563–570
- Adriana Stoichițoiu Ichim, „Spectacolul politic” – un clișeu al noii limbi de lemn?, în vol. Ilie Rad (coord.), *Limba de lemn în presă*, col. *Comunicare/Media*, București, Tritonic, 2009, p. 306–327
- Emanuela Timotin, *Irodia, doamna zânelor. Notes sur les fées roumaines et leur cohorte fantastique*, în K. Ueltschi, M. White-Le Goff (coord.), *Les entre-mondes. Les vivants, les morts*, Paris, Klincksieck, 2009, p. 179–194
- Domnița Tomescu, *L'emprunt des noms commerciaux anglais dans l'onomastique roumaine actuelle*, în vol. *Linguistique Appliquée aujourd'hui : entre la théorie et la pratique*, Novi Sad, 2009, p.133–139
- Ioana Vintilă-Rădulescu, *Din nou despre adaptarea la limba română a unor împrumuturi din engleză*, în vol. *Studii de lingvistică și filologie romanică. Hommages offerts à Sanda Reinheimer Rîpeanu*, București, Editura Universității din București, 2007, p. 583–590
- Ioana Vintilă-Rădulescu, *Limba presei românești de astăzi – o limbă de lemn?*, în vol. Ilie Rad (coord.), *Limba de lemn în presă*, col. *Comunicare/Media*, București, Tritonic, 2009, p. 328–342
- Rodica Zafiu, *Dincolo de monotonie: coduri de lectură ale limbii de lemn*, în vol. Ilie Rad (coord.), *Limba de lemn în presă*, col. *Comunicare/Media*, București, Tritonic, 2009, p. 151–163.
- Rodica Zafiu, Mihaela Constantinescu, Gabriela Stoica (ed.), ***Limba română. Teme actuale. Actele celui de-al 8-lea Colocviu al Catedrei de limba română***, București, Editura Universității din București, 2009, 794 p.
- (Sunt menționați cercetătorii de la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” care au articole în acest volum.)
- Cuvânt-înainte* (Rodica Zafiu), p. 9
- Ana-Maria Barbu, *Situații de acord ale adjectivelor pronominale*, p.15–22
- Angela Bidu-Vrânceanu, *Metaforele din lexicul specializat*, p. 463–470
- Raluca Brăescu, *Adjectivele calificative și adjectivele relaționale – limite și interferențe*, p. 33–44

- Iuliana Chiricu, *Evaluarea discursului raportat în conversație*, p. 215–222
- Blanca Croitor, *Acordul în număr al sintagmelor coordonate*, p. 71–80
- Maria Cvasnii Cătănescu, *Retorica persuasiunii în „Didahiile” lui Antim Ivireanul*, p. 669–674
- Adina Dragomirescu, *Consecințele semantice ale variației reflexiv/nonreflexiv în cazul verbelor inacuzative*, p. 91–102
- Claudia Ene, *Secvența explicativă în „Didahiile” lui Antim Ivireanul*, p. 683–690
- Ionuț Geană, *Lexiconul verbelor construite prepozițional*, p. 103–108
- Ion Giurgea, Isabela Nedelcu, *Elipsa nominală și construcția partitivă*, p. 109–124
- Liviu Groza, *False neoașisme*, p. 543–548
- Liliana Hoinărescu, *Indicatori taxemici în limba română*, p. 247–258
- Viviana-Monica Ilie, *Aspecte ale verbelor simetrice în limba română*, p. 125–132
- Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, *Perspectivă și modalizare în discursul politic – studiu de caz*, p. 271–278
- Margareta Manu Magda, *Din retorica titlurilor de televiziune*, p. 299–309
- Carmen Mîrzea Vasile, *Unele aspecte ale polifuncționalității adverbilor în limba română*, p. 143–152
- Mona Moldoveanu Pologea, *Statutul adpoziției în raport cu tipul structural al limbii*, p. 153–160
- Cristian Moroianu, *Completări la derivarea prin substituție de afixe*, p. 555–564
- Manuela Nevaci, Aida Todî, *Rolul distinctiv al accentului în limba română din perspectivă istorică și dialectală*, p. 747–754
- Alexandru Nicolae, Alexandra Cornilescu, *Evoluția articolului hotărât și genitivul în româna veche*, p. 647–668
- Irina Nicula, *Premise pentru o abordare cognitivă a verbelor de percepție – verbul a vedea*, p. 161–170
- Anabella-Gloria Niculescu-Gorpin, *De ce **Eu** ? Pronumele personale în discursul politic*, p. 333–344
- Gabriela Pană Dindelegan, *Despre **de**-ul „calității” – privire diacronică*, p. 711–720
- Carmen Ioana Radu, *Agresivitatea și comunicarea conflictuală*, p. 379–386
- Nicolae Saramandu, *Originea românei și a dialectelor sale (observații critice pe marginea unor lucrări recente)*, p. 721–726
- Camelia Stan, *Din istoria numeralului românesc*, p. 727–734
- Gabriela Stoica, *Polisemantismul unor cuvinte afective în limba română veche*, p. 735–745
- Adriana Stoichițoiu Ichim, *Polisemia **jocului** în publicistica politică actuală*, p. 593–612
- Georgiana-Andreea Șovar, *Exprimarea enervării în româna vorbită*, p. 431–438
- Domnița Tomescu, *Productivitatea actuală a sufixelor românești moștenite*, p. 623–628
- Monica Vasileanu, *Despre statutul de clitic conjunct al pronumelui **o***, p. 171–178
- Rodica Zafiu, *Evoluția adverbilor de timp **acum**, **atunci**, **apoi** către statutul de mărci discursive*, p. 779–793.

– Rodica Zafiu, Blanca Croitor, Ana-Maria Mihail (ed.), *Studii de gramatică. Omagiu doamnei profesoare Valeria Guțu Romalo*, București, Editura Universității din București, 2009, 305 p.

(Sunt menționați cercetătorii de la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” care au articole în acest volum.)

- Marius Sala, *O doamnă a lingvisticii românești*, p. 7
Raluca Brăescu, *Există a treia clasă de adjective?*, p. 9–22
Monica Busuioc, Florin Vasilescu, *Tezaurul limbii române*, p. 23–27
Gheorghe Chivu, *Articolul în primele gramatici ale limbii române*, p. 29–33
Blanca Croitor, *Acordul în gen al sintagmelor N₁ N₂ (deputatul Ioana Popescu)*, p. 35–44
Laurenția Dascălu Jinga, *Câteva mijloace de scurtare a enumerărilor*, p. 45–50
Andreea Dinică, *Observații asupra utilizării ca adverb restrictiv a adjectivului singur*, p. 51–58
Adina Dragomirescu, *Verbele ergative/inacuzative din limba română. Definiție, clasificare, inventar*, p. 71–79
Mihaela Gheorghe, *Observații cu privire la utilizarea absolută a unor verbe tranzitive*, p. 81–84
Ion Giurgea, *Elipsa nominală în grupuri cu determinanți definiți*, p. 85–97
Liviu Groza, *Despre alte modalități de clasificare și descriere a locuțiunilor*, p. 99–104
Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, *Sintaxă și funcționare discursivă: prețeria în discursul politic*, p. 105–108
Dana Manea, *Scheme-imagini și categoria lingvistică „substantiv”*, p. 109–114
Ana-Maria Mihail, *Tiparul sintactic afectiv (Det) N₁ de N₂: origine și realizări în limba română veche (amărătul de om, această ticăloasă de țară)*, p. 125–134
Carmen Mîrzea Vasile, *Adverbializarea adjectivelor și a participiilor în limba română actuală*, p. 143–167
Cristian Moroianu, *Etapele evoluției vocabularului literar românesc în epoca modernă*, p. 175–184
Isabela Nedelcu, *Construcții partitive și fals partitive (douăzeci dintre oameni vs douăzeci de oameni)*, p. 185–191
Alexandru Nicolae, Adina Dragomirescu, *Omonimia sintactică a participiilor românești*, p. 193–205
Gabriela Pană Dindelegan, *Morfosintaxă și semantică: pe marginea cazului simbolizat ca „X”*, p. 207–214
Marina Rădulescu Sala, *Despre statutul gramatical al cuvintelor zece – zeci, sută – sute, mie – mii, milion – milioane, miliard – miliarde*, p. 215–224
Nicolae Saramandu, *„Teorii” recente privind originea aromânei*, p. 225–229
Camelia Stan, *Ierarhia constituenților în grupul nominal*, p. 231–236
Georgiana-Andreea Șovar, *Comitativul*, p. 237–247
Andra Vasilescu, *Cel: categorie semilexicală*, p. 265–287
Rodica Zafiu, *Interpretări ale prezumtivului românesc*, p. 289–305

ARTICOLE APĂRUTE ÎN ALTE REVISTE

- Blanca Croitor, Ion Giurgea, *On the so-called Romanian neuter*, în „Bucharest Working Papers in Linguistics”, XI, 2, p. 21–39
- Doina Filimon Doroftei, *Observații asupra inscripțiilor în limba latină de pe clopotele bisericilor din Transilvania/Zu den lateinischen Inschriften der Kirchenglocken in Siebenbürgen (II)*, în „Forschungen zur Volks- und Landeskunde”, Band 52, 2009, p. 29–50
- Ana-Cristina Halichias, *The Terminology of Realia in the Codex Bandinus*, în „Revue des études sud-est européennes”, XLVII, 2009, p. 101–118
- Maria Marin, *Câteva particularități dialectale ale pronumelor nehotărâte în secolul al XIX-lea*, în „Buletin științific”, fascicula Filologie, seria A, vol. XVIII, 2009, Baia-Mare, p. 87–94
- Iulia Mărgărit, *Interpretări etimologice*, în „Buletin științific”, fascicula Filologie, seria A, vol. XVIII, 2009, Baia-Mare, p. 95–106
- Ana-Maria Mihail, *Câteva observații asupra titlului-citat în textul de presă românesc*, în „Buletinul științific al Universității Tehnice de Construcții București”, seria Limbi străine și comunicare, nr.1, 2009, București, p. 76–80
- Carmen Mîrzea Vasile, *Locuțiunea vizavi de cu sens relativ. Câteva observații*, în „Limba și literatura română”, anul LIV, vol. I–II, 2009, nr. 2, p. 42–48
- Cristian Moroianu, *Les principales étapes de l'évolution du vocabulaire de la langue roumaine à l'époque moderne*, în „Analele Universității din București. Limba și literatura română”, LVIII, 2009, p. 103–116
- Mariana Neț, *Un francofil la Paris – fragmente dintr-un ABC al francofonului contemporan*, în „Secolul 21”, nr. 1–6, 2009, p. 104–110
- Manuela Nevaci, *Enquêtes sur l'aroumain parlé aujourd'hui en Albanie*, în „Géolinguistique”, nr. 11, Grenoble, 2009, p.223–237
- Manuela Nevaci, *Aspetti del condizionale nell aromeno*, în „Bollettino dell'Atlante Linguistico Italiano”, IV Serie – Dispensa N. 32, Torino, 2009, p. 211–234
- Manuela Nevaci, *Cercetări recente de teren la aromânii din Balcani*, în „Acta Linguistica Petropolitana”, tom V, vol. 1, Editura Academiei de Științe, Sankt-Petersburg, 2009
- Alexandru Nicolae, *Ce este un masterat și ce ar trebui să fie un masterat*

- în 2009, în „Dilema studiilor postuniversitare”, supliment al revistei „Dilema Veche”, septembrie 2009, p. 9
- Marius Sala, rubrica *Pastila de cuvinte*, în „Magazin istoric”, serie nouă, 43, 2009: *Arme la români. Cuvinte de origine slavă* (I), nr. 7 (508), iulie, p. 50–51; (II) nr. 8 (509), august, p. 66–67; *Cimitir și crematoriu*, în nr. 8 (509), august, p. 95; *Arme la români*, nr. 9 (510), septembrie, p. 55–56; nr. 10 (511), octombrie, p. 82–83; *Bacșis, peșcheș, haraci*, nr. 11 (512), noiembrie, p. 62–63; *Bir și alte dări*, nr. 12 (513), decembrie, p. 31–32
- Marius Sala, *Cuvinte călătoare. Cuvinte persane*, în „Istorie și civilizație”, I, nr. 1, octombrie 2009, p. 54–55; II, nr. 2, noiembrie 2009, p. 60–61; III, nr. 3, decembrie, 2009, p. 52–53
- Marius Sala, *Les politiques linguistiques en Roumanie*, în „Revista de pedagogie”, nr. 4–6, 2009, p. 9–13
- Marius Sala, *Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” la 60 de ani, 1949–2009*, în „Academica”, XIX, nr. 9–10, septembrie–octombrie 2009, p. 52–59
- Marius Sala, *Eugen Ionescu, reprezentantul de frunte al nonconformismului în literatură*, în „Academica”, XIX, nr. 11–12, noiembrie–decembrie 2009, p. 5
- Marius Sala, Ștefan Colceriu, *Antoine Meillet, le maître de nos maîtres*, în „Anamnese”, n° 5, 2009, *Trois linguistes (trop) oubliés : Antoine Meillet, Sylvain Lévy, Ferdinand Brunot* (Actes de Journées d'études. IMEC, Abbaye d'Ardenne, Caen, 15–17 septembre 2008, eds Claude Ravelet, Pierre Swiggers), p. 41–50
- Marius Sala, *Despre mari valori ale culturii românești* (De vorbă cu academicianul Marius Sala), în „Steaua”, 60, nr. 7–8 (729–730), iulie–august, 2009, p. 69–78; nr. 9 (731), septembrie, 2009, p. 48–53
- Nicolae Saramandu, *L'origine du roumain et de ses dialectes (à propos de quelques ouvrages récents)*, în „Revue des études sud-est européennes”, XLII, 2009, nr. 1–4, p. 315–321
- Daniela-Luminița Teleoacă, *Términos religiosos en el lenguaje profano de las lenguas románicas (rumáno, francès, español e italiano)*, în „Verba”, Santiago de Compostela, vol. 36, 2009, p. 399–417
- Emanuela Timotin, *Queen of the Fairies and Biblical Queen. Notes on*

the Romanian Herodias, în „Acta Ethnographica Hungarica”, LIV, 2, 2009, p. 365–378

Rodica Zafiu, *Ideologie și mit în lingvistica românească*, în „Communication interculturelle et littérature”, 2 (6), 2009 (*Paradigma discursului ideologic*), p. 313–324

RECENZII APĂRUTE ÎN ALTE REVISTE

Liliana Ionescu-Ruxăndoiu (coord.), *Interacțiunea verbală (II). Aspecte teoretice și aplicative. Corpus*, București, Editura Universității din București, 2007, 438 p., în „aLitudini”, nr. 40–41–42, iunie–iulie–august 2009, p. 45 (Mona Moldoveanu Pologea)

Cătălina Mărănduc, *Familia de cuvinte*, București, Editura Lucman, 2008, 263 p., în „Limbă și literatură”, nr. 3–4, 2009 (Carolina Popușoi)

LUCRĂRI APĂRUTE ÎN FORMAT ELECTRONIC

Studii și articole

Blanca Croitor, Andreea Dinică, Adina Dragomirescu, Ana-Maria Mihail, Carmen Mîrzea Vasile, Isabela Nedelcu, Alexandru Nicolae, Irina Nicula (coord. Marina Rădulescu Sala, Rodica Zafiu), *Rezultatele monitorizării unor posturi de radio și de televiziune (tabelele cu erori, raportul detaliat și raportul-sinteză al constatărilor pentru perioada 20 septembrie – 20 octombrie 2009)* – site-ul Consiliului Național al Audiovizualului (CNA): http://www.cna.ro/IMG/pdf/Rezult_monitorizare_20sept-20oct2009.pdf

PARTICIPAREA LA MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE ÎN PERIOADA IULIE – DECEMBRIE 2009

MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE ORGANIZATE DE INSTITUT

• 2–6 septembrie 2009: Al XIX-lea Simpozion Internațional al *Atlasului Lingvistic Romanic*, organizat de comitetul român ALiR (Nicolae Saramandu – vicepreședinte și Manuela Nevaci – secretar), în colaborare cu Universitatea de Nord din Baia Mare.

Organizarea în România a Simpozionului din 2009 al *Atlasului lingvistic romanic* a avut o importanță specială pentru relevarea unității limbii române vorbite în România și în afara granițelor ei. La elaborarea Atlasului – din care au apărut până în prezent trei volume (Roma, 1996, 2001, 2006) – participă cei mai prestigioși dialectologi din Franța, Italia, Spania, România, Portugalia, R. Moldova, Belgia, Elveția–Nicolae Saramandu, în calitate de vicepreședinte al Comitetului internațional ALiR, participă la coordonarea lucrării la nivel romanic.

Atlas linguistique roman (ALiR), vol. II b, II c (coord. Nicolae Saramandu, colectiv de lucru Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci): în anul 2009 au fost definitivate vol. II b, II c (predate la tipar), în care au fost incluse hărțile *sangsue* (Nicolae Saramandu), *lièvre* (Nicolae Saramandu și Manuela Nevaci) pentru vol. II c.

Nicolae Saramandu a prezentat comunicarea *Les renseignements de „l'Atlas linguistique roumain par régions. Synthèse”*.

• 28–29 septembrie 2009: Sesiunea aniversară „Institutul de Lingvistică «Iorgu Iordan – Al. Rosetti» la 60 de ani”

28 septembrie 2009, 10.00–12.00: Aula Academiei Române

Cuvântări:

- acad. Ionel Haiduc, președintele Academiei Române (*Mesajul Academiei Române*)
- acad. Marius Sala, directorul Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” (*Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” la 60 de ani, 1949–2009*)
- acad. Dan Berindei, vicepreședinte al Academiei Române
- acad. Eugen Simion, președintele Secției de filologie și literatură a Academiei Române
- prof. dr. Valeria Guțu Romalo, membru de onoare al Academiei Române
- prof. dr. Maria Iliescu, Universitatea din Innsbruck

Mesaje:

- Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”, Cluj-Napoca
- Institutul de Filologie Română „Al. Philippide”, Iași
- Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, Timișoara

În Aula Academiei, la sesiunea aniversară din 28 septembrie 2009, au fost distinși, prin Decretul nr. 1347 din 25.09.2009:

Acad. Marius Sala: Ordinul Național Serviciul Credincios în grad de Mare Ofițer; Diploma „Meritul Academiei” a Academiei Române, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” – 60 de ani

Acad. Gh. Mihăilă: Ordinul Național pentru Merit în grad de Ofițer
Prof. dr. Valeria Guțu-Romalo (membru de onoare al Academiei Române): Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler

Prof. dr. Gabriela Pană Dindelegan (membru corespondent al Academiei Române): Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler

Prof. dr. Andrei Avram: Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler, Categoria A „Literatură”; Diploma „Meritul Academiei” a Academiei Române, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” – 60 de ani

Prof. dr. Ioana Vintilă-Rădulescu: Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler, Categoria A „Literatură”; Diploma „Meritul Academiei” a Academiei Române, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” – 60 de ani

Prof. dr. Nicolae Saramandu: Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler, Categoria A „Literatură”; Diploma „Meritul Academiei” a Academiei Române, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” – 60 de ani

Prof. dr. Al. Mareș: Diploma „Meritul Academiei” a Academiei Române, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” – 60 de ani

28 septembrie 2009, 13.30–18.00, Casa Academiei Române

13.30–14.00: Vernisajul expoziției *Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”. 60 de ani de existență*

Lansarea volumului *Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”. 60 de ani de existență (1949 – 2009)*,

coord. Ioana Vintilă-Rădulescu, București, Editura Univers
Enciclopedic, 2009, 570 p.

14.00–18.00: Întâlnire colegială cu membrii Institutului de ieri și de azi

29 septembrie 2009, Casa Academiei Române

10.00–13.00: Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” la 60
de ani. Evocări

13.00–18.00: Întâlnire colegială cu membrii Institutului de ieri și de azi

În Sala de consiliu a Institutului, pe 28 septembrie 2009, le-au
fost înmânate **diplome aniversare** unor foști și actuali angajați ai
Institutului, precum și prietenilor apropiați ai acestuia.

Au primit **diplome aniversare de onoare**:

Vasile Arvinte, Petar Atanasov, Andrei Avram, Vasile Bahnaru, Grigore
Brâncuș (membru corespondent al Academiei Române), Monica Busuioc,
Florica Dimitrescu, Stelian Dumitrăcel, Wim van Eeden, Gerhard Ernst,
Jiří Felix, Sanda Golopenția-Eretescu, Doina Grecu, Valeria Guțu
Romalo (membru de onoare al Academiei Române), Theodor Hristea,
Maria Iliescu, Christian Ionescu, August Kovačec, Dieter Kremer, Martin
Maiden, Maria Manoliu-Manea (membru de onoare al Academiei
Române), Heinrich Mantsch, Alexandru Mareș, Ion Mării, Michael
Metzeltin, acad. Gheorghe Mihăilă, Alexandru Niculescu, Gabriela Pană
Dindelegan (membru corespondent al Academiei Române), Vasile Pavel,
Vlad Popa, acad. Dumitru Radu Popescu, Sanda Reinheimer Rîpeanu,
Maria Marin, acad. Marius Sala, Nicolae Saramandu, Maria Teodorescu,
Liliane Tasmowski, N. A. Ursu, Wolfgang Viereck, Ioana Vintilă
Rădulescu, Lucia Wald, Stefana Zaharieva.

Au primit **diplome aniversare**:

Liliana Agache, Anca Andrei-Fanea, Cristiana Aranghelovici, Alexandra
Ardelea, Tiberiu Avramescu, Jana Balacciu-Matei, Ana-Maria Barbu,
Iulia-Ximena Barbu, Violeta Barbu, Melania Bădic, Francisca
Băltăceanu, Mihaela Bărăscu, Eugen Beltechi, Viorel Bidian, Klaus
Bochmann, Ana Borbély, Anca Boroș, Raluca Brăescu, Monica Busuioc,
Emanuela Buză, Elena Carabulea, Gheorghe Carageani, Gabriela

Cavaleru, Victor Celac, Gheorghe Chivu, Guglielmo Cinque, Anatol Ciobanu, Elena Ciobanu, Teodora Codiță, Martine Coene, Ștefan Colceriu, Ilinca Constantinescu, Eugenia Contraș, Zorela Creța, Blanca Croitor, Crișu Dascălu, Laurenția Dascălu Jinga, Cristina-Ioana Dima, Emanuela Dima, Andreea Dinică, Coralia Ditvall, Maria Dobre, Carmen Dobrovie-Sorin, Doina Doroftei, Elena Dosan, Adina Dragomirescu, Aurel Faiciuc, Antonia Ferihan Ciolac, Mariana Fota, Constantin Frâncu, Vasile Frățilă, Mihai Gaiță, Veronica Gană, Magdalena Georgescu, Mihaela Gheorghe, Anca Gherman, Eugenia Gheție, Adriana Grecu, Maria Grossman, Cristina Halichias, Mariana Hanganu, Anca Hartular, Laura Hâmpă, Liliana Hoinărescu, Günter Holtus, Valentina Hristea, Claudia Ionescu, Liliana Ionescu Ruxândoiu, Ileana Ionică, Lidia Ionică, Grete Klaster Ungureanu, Georg Kremnitz, Aurelian Lăzăroiu, Georgeta Lohan, Marinella Lőrinczi-Angioni, Dumitru Loșonți, Liana Lupaș, Coman Lupu, Liliana Macarie, Liliana Dana Manea, Maria Manea, Margareta Manu Magda, Georgeta Marin, Maria Marin, Mihaela Marin, Bogdan Marinescu, Marius Mazilu, Bruno Mazzoni, Cătălina Mărănduc, Maria Mărdărescu Teodorescu, Iulia Mărgărit, Magdalena Mihai, Nicoleta Mihai, Ana-Maria Mihail, Zamfira Mihail, Doru Mihăescu, Ecaterina Mihăilă, Georgeta Mitran, Carmen Mîrzea Vasile, Olga Mladenova, Nicolae Mocanu, Filofteia Modoran, Mona Moldoveanu Pologea, Mihaela Mariana Morcov, Cristian Moroianu, Cristian Mujdei, Maria Muntean, Dan Munteanu, Victorela Neagoe, Valeria Neagu, Gabriela Necheș, Isabela Nedelcu, Elisabeta Negoită, Petru Neiescu, Virgil Nestorescu, Mariana Neț, Manuela Nevaci, Ioana Nichita, Alexandru Nicolae, Irina Nicula, Alexandra Niculescu, Anabella-Gloria Niculescu-Gorpin, Ana Cătălina Pătrașcu, Maria Păun, Nicoleta Petuhov, Eleonora Popa, Irina Popa, Marcel Popa, Magdalena Popescu-Marin, Mihaela Popescu, Mioara Popescu, Sebastiană Popescu-Fischer, Victoria Popovici, Carolina Popușoi, Carmen Radu, Daniela Răuțu, Ion Robciuc, Lorenzo Renzi, Tamara Repina, Adrian Rezeanu, Alexandra Roceric, Marina Rădulescu Sala, Florența Sădeanu, Oana Sălișteanu-Hristea, Christian Schmitt, Wolfgang Schweickard, Elena Scornea, Lidia Sfârlea, Adriana Sillion, Irina Sîrjiță, Camelia Stan, Maria Stanciu-Istrate, Sanda Stavrescu, Bernd Stefanink, Florin Sterian, Maria Sterian, Elena

Stângaciu, Emil Suciu, Nikolay Sukhacev, Tudora Șandru-Mehedinți, Andra Șerbănescu, Zizi Ștefănescu-Goangă, Flora Șuteu, Valeriu Șuteu, Filofteia Tănăsescu, Teofil Teaha, Daniela Teleoacă, Mirela Teodorescu, Maria Theban, Emanuela Timotin, Marilena Tiugan, Domnița Tomescu, Mile Tomici, Radu Trif, Livius Tudor, Anca Ulivi, Dorin Urișescu, Florin Vasilescu, Tatiana Vasilianu, Laura Vasiliu, Cătălina Vătășescu, Ileana Vântu, Rodica Zafiu, Dana-Mihaela Zamfir, Florentina Zgraon.

• **20–21 noiembrie 2009: Al III-lea Simpozion Internațional de lingvistică/The Third International Linguistics Symposium, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București**

(Sunt menționați numai cercetătorii de la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”)

Marius Sala, *Cuvânt de deschidere*

Liliana Agache, *Particularități morfologice în documente moldovenești din secolul al XVII-lea*

Autoarea a prezentat câteva aspecte particulare ale morfologiei limbii moldovenești din secolul al XVII-lea, în special la nivelul părților neflexibile, analizând acele aspecte caracterizate prin „opoziii”, adică prin modificări în diacronie, sau prin variații în sincronie.

Victor Celac, *Experiența de redactare la noul „Dicționar Etimologic Romanic”*

Noul *Dictionnaire Étymologique Roman* (<http://www.atilf.fr/DERom>) este un proiect franco-german, finanțat de ANR (Agence Nationale de la Recherche) și DFG (Deutsche Forschungsgemeinschaft). Cele două instituții partenere sunt laboratorul ATILF, Nancy, Franța, și Universitatea din Saarbrücken, Germania. Acest proiect a fost început în ianuarie 2008 și în prima fază, prevăzută pentru trei ani, se intenționează să se redacteze lexemele din nucleul cuprinzând 488 de etimoane panromane. Din perspectiva experienței sale de participare la acest proiect în perioada 1 septembrie 2009 – 31 august 2010, autorul a prezentat pricipiile metodologice pe care se bazează acest important proiect internațional, precum și maniera concretă de desfășurare.

Antonia Ciolac, *Fapte discursive engleze într-un minicorpus de franceză québécoise*

Autoarea a formulat ipoteza că variantele întâlnite în corpus pot atesta diferite etape ale procesului de pătrundere a elementelor engleze, în urma contactului lingvistic dintre franceza din Québec, pe de o parte, și engleza nord-americană,

pe de altă parte. Variantele discursive aflate în variație liberă, cele a căror alternanță este condiționată din punct de vedere gramatical și, de asemenea, concurența dintre termenii englezi și cei francezi echivalenți permit identificarea unui anumit număr de etape ale acestui proces care ar putea să illustreze schimbarea lingvistică în curs de desfășurare (cf. Labov, 1972, pp. 160 – 182) în cursul perioadei actuale, în Québec.

Teodora-Nicoleta Codiță, *Despre împrumuturile franceze neadaptate în limba română*

Au fost analizate aspecte grafice, fonetice, morfosintactice și lexicale/semantice referitoare la împrumuturile franceze cu probleme de adaptare din limba română (cu forme ezitante în dicționarele normative și/sau în uz în ultima jumătate de secol). Corpusul utilizat (cuvinte, sintagme, locuțiuni) a fost alcătuit în principal pe baza *Dicționarului de cuvinte și expresii străine* (DICES), la care autoarea a lucrat în cadrul Sectorului de romanistică. S-a observat că cele mai multe dintre împrumuturile discutate își păstrează aspectul străin (*bain-marie, cordon bleu, quiche, montagne russe, prêt-à-porter*). Există însă și câteva tendințe de românizare: unele sunt aproape total asimilate (*en coeur/anchior, consommé/consomeu, raisonneur/rezoner*), altele sunt parțial adaptate (*dizeur, dizeuză, șarmeur, efleraj, parură*). De asemenea, s-a constatat că împrumuturile neadaptate din franceză fac parte cu precădere din anumite câmpuri lexico-semantice (de ex., gastronomie, modă, nume de culori).

Blanca Croitor, *Acordul în structurile ecuative și specificaționale*

A fost discutat acordul în structurile ecuative (de tipul *Patria mea sunt părinții mei*) și specificaționale (ca *Principalul dezavantaj rămân costurile ridicate ale forței de muncă sau Vinovatul sunt eu*). S-a arătat că în română, în propozițiile ecuative, acordul se face cu nominalul cel mai marcat, indiferent de poziția pre- sau postverbală a acestuia. În propozițiile specificaționale, acordul se face cu GDet postverbal, care este subiectul propoziției reduse și care are o pondere semantică mai mare decât GDet preverbal; în corelație cu faptul că GDet postverbal are o pondere semantică mai mare, el are și trăsături mai puternice, deci acordul în structurile specificaționale se face tot cu cel mai marcat termen. Pentru acordul din structurile ecuative din română, a fost propusă ipoteza că ambele nominale sunt la fel de accesibile pentru acord și că acordul trebuie să respecte un principiu al maximizării informației Φ pe care o oferă, astfel încât alege întotdeauna cel mai marcat nominal pentru acord. În structurile situaționale, GDet preverbal nu este accesibil pentru acord, fiind un topic, în afara domeniului acordului. Astfel, acordul cu GDet preverbal este agramatical.

Emanuela Dima, *Împrumuturi latine savante în contexte românești actuale. Aspecte ale comportamentului fonetic și morfosintactic*

Împrumutul de latinisme, efectuat de cele mai multe ori indirect, dintr-o limbă romanică de largă circulație europeană, este relativ constant și caracterizează, la nivelul limbii române actuale, anumite domenii terminologice. Într-o proporție covârșitoare, latinismele recente tind să se adapteze în limba-țintă conform normelor de epie și morfologice specifice, însă dicționarele recente înregistrează și existența unui stoc lexical care, din diverse motive, rezistă modificărilor impuse de acest proces. Fără a epuiza tematica anunțată în titlu, autoarea își propune semnarea anumitor aspecte legate de uzul unor latinisme recente în contexte românești.

Andreea Dinică, *Observații asupra adverbelor nehotărâte formate cu oare-*

Este analizată concurența, în diverse etape ale limbii, între clasele de adverbe nehotărâte cu formantul *-oare* și cu formantul *-va*, concurență care duce la eliminarea din limbă a seriei cu *-oare*, cu excepția unei forme din serie, *oarecum*. Sunt identificate motivele sintactico-semantice ale dispariției clasei menționate.

Adina Dragomirescu, *Două tipuri de variație de tranzitivitate*

Autoarea a subliniat capacitatea limbii române de a accepta numeroase tipuri de variație în structura argumentală (tranzitivizare, detranzitivizare, impersonalizare etc.) și s-a ocupat în mod special de două mecanisme, și anume de capacitatea verbelor de a primi un obiect intern și de anticauzativizare.

Claudia Ene, *Forme ale dialogului interior în textul publicistic de opinie*

Doina Filimon Doroftei, *Analiza poeziei „Vestea cea bună” de Lucian Blaga*

Din perspectiva particularităților nivelului sonor al poeziei postume *Vestea cea bună* (prezența lichidelor *l, r* în context vocalic sau consonantic și structura silabică), sunt clasificați termenii din text într-o structură temară a cărei stratificare (pământ – cer –zenit) este considerată semnificativă pentru viziunea poetică blagiană.

Ionuț Geană, *Scindarea grupurilor prepoziționale*

Pornind de la teoriile lingvistice recente, lucrarea își propune să prezinte o abordare nouă în analiza grupurilor prepoziționale, în sensul scindării acestora. Prin scindare se înțelege analiza sintactică diferită (vizibilă mai ales prin reprezentarea tip arbore) a unui grup prepozițional vid semantic (categoria așa-numitelor prepoziții funcționale, responsabile doar pentru atribuirea de caz) comparativ cu un grup prepozițional lexical.

Liviu Groza, *Surse inedite ale frazeologiei românești actuale*

Discursul repetat mediatizat reușește să pună în circulație o serie de construcții frazeologice al căror sens nu are neapărat legătură cu subiectul evenimentului respectiv, ci doar cu denumirea în sine. Mai ales în ultimii ani, se pot distinge în mass-media românească surse inedite, ca: titluri ale unor emisiuni de televiziune (*Feriți-vă de măgăruș*), titluri ale unor filme și seriale (*Dosarele X, Departe de lumea dezlănțuită*), sloganuri publicitare (*Rămâne cum am stabilit*), replici celebre (*Iarna nu-i ca vara*) etc.

Viviana-Monica Ilie Fătu, *Atitudinea vorbitorului de grai față de calități și defecte din lumea înconjurătoare*

Autoarea analizează preferința vorbirii populare a omului simplu de a remarca defectele și nu calitățile. Este stabilit un inventar de termeni (*anchilozat, infirm, olog, orb, sașiu, schilod, șchiop, etc.*), care denumesc defecte, analizând și modul de formare al acestora, din punct de vedere lexico-semantic. Materialul propus spre cercetare este preluat din lucrarea *Dicționarul graiurilor dacoromâne sudice*, coord. Maria Marin, Institutul de lingvistică *Iorgu Iordan-Al. Rosetti*, București, 2009.

Claudia Ionescu, „*Dicționarul Explicativ al Limbii Române*”.
Observații și sugestii

Autoarea își propune o lectură critică a *Dicționarului Limbii Române* (DEX, 1998), prin analiza unor aspecte referitoare la regulile de redactare și de alegere a corpusului lexical. Astfel, principalele probleme de redactare țin de circularitatea definițiilor (fie în interiorul unei definiții, fie în corespondențele create de definițiile prin șir sinonimic), de soluționarea arbitrară a dificultăților legate de explicarea unor expresii și locuțiuni, de inconsecvența folosirii parantezelor sau de neconcordanțe etimologice. În același timp, selectarea corpusului lexical prezintă dificultăți, în special în privința stabilirii unei proporții mulțumitoare între regionalisme /cuvinte populare /arhaisme, pe de o parte, și neologisme, pe de altă parte.

Maria Istrate, *Schimbări semantice la unele cuvinte de origine slavă*

În limba română actuală o serie de împrumuturi de origine slavă s-au îndepărtat considerabil de sensul etimologic. O dată ce au fost asimilați, unii termeni cu formă internă în limba de origine au încetat, cu timpul, să mai fie puși în legătură cu semnificația rădăcinii sau a morfemelor constituente. Astfel, cuvinte ca: *dihanie, slăbănog, bezaconie, beznă, grozav, voinic, viteaz* și-au lărgit treptat sfera semantică, înglobând înțelesuri noi. Cu timpul, sensurile etimologice au trecut în plan secund, iar în final au fost definitiv abandonate. O

evoluție semantică similară au suferit derivatele românești de la termenii citați. Ne referim la: *grozăvie, slăbănogeală, slăbănogi, slăbănogit, voinicie, vitejie, viteji, vitejime*. În același timp, la unii dintre termenii incluși în această categorie, cum ar fi: *grozav, grozăvie, voinic, voinicie, viteaz, viteji, vitejie, vitejime* se remarcă o înnobilitare semantică. În schimb, cuvinte ca: *magherniță, nemernic, nemernicie, mârșav* au suferit degradări semantice, cauzate de atitudinea oamenilor față de realitatea reflectată, ceea ce a condus la ruperea oricărei legături cu sensul etimologic.

Mara Manta, *Termeni pentru pomană în graiurile dacoromâne sudice*

O parte importantă a riturilor funerare o constituie, în tradiția creștină, pregătirea și consumarea unor alimente având la bază grâul și apa. Scopul acestui studiu este de a analiza termenii pentru „pomană” în graiurile dacoromâne sudice. Materialul propus analizei are ca sursă principală lucrarea *Dicționarul graiurilor dacoromâne sudice*, coordonator Maria Marin, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București, Editura Academiei, 2009.

Margareta Magda, Daiana Felecan, *Enunțul incident, ca expresie a poli foniei, în limba română actuală vorbită*

Sunt prezentate valorile pragmatice ale unor enunțuri incidente, ocurente în limba română actuală, din perspectiva teoriei poli foniei lingvistice și a teoriei intertextualității. Autoarele încearcă să realizeze, pornind, pe de-o parte, de la eșantioane de limbă vorbită și eșantioane de limbă scrisă, extrase din presa românească actuală, pe de altă parte, o descriere a categoriilor pragmalingvistice reprezentative pentru eterogenitatea lingvistică simbolizată de structurile investigate.

Maria Marin, *Despre unele valori ale lui de în graiurile dacoromâne sudice*

Autoarea își propune ca, pe baza textelor muntenești (TDM I, II, III) și a unor culegeri dialectale din secolul al XIX- lea, să prezinte sensuri inedite sau valori mai puțin cunoscute ale lui *de*, și anume folosirea acestuia cu funcția de conjuncție (coordonatoare / subordonatoare) la nivelul frazei.

Cătălina Mărănduc, *Consemnarea în dicționare a unităților frazeologice*

Autoarea face o prezentare critică a modului în care sunt consemnate unitățile frazeologice în dicționarele academice și în alte dicționare, apoi propune niște definiții și niște criterii mai exacte de diferențiere între sintagme, locuțiuni și expresii, opinând că aceste noțiuni ar trebui să se găsească în introducerile dicționarelor și să fie utilizate în elaborarea edițiilor viitoare ale dicționarelor

academice.

Iulia Mărgărit, *Inovație și distorsiune în textele folclorice culese în comunitățile românești de la Bug (Ucraina)*

Folosind ca material documentar volumele *Români de la est de Bug*, I-II, editate de prof. dr. Sanda Golopenția în 2006, conținând, între altele, texte folclorice din zona menționată, culese în intervalul 1941-1944 de o echipă științifică complexă, sub conducerea lui Anton Golopenția, autoarea urmărește, în domeniul vocabularului, termenii nou-creați (= inovații), precum și cei modificați (=distorsiuni), atât sub aspectul cauzelor, cât și al rezultatelor, reprezentând, în fapt, evoluția limbii române vorbite de minoritari în medii alogene.

Ecaterina Mihăilă, *Nume de locuri provenite din apelative de origine latină*

Carmen Mîrzea Vasile, *Topica adverbului în grupul nominal și în cel prepozițional. Observații*

Adverbul se raportează în mod prototipic la verb, la adjectiv sau la alt adverb. Sunt descrise posibilitățile de topică ale adverbilor care au ca suport sintactic grupul nominal și grupul prepozițional, deci, care apar într-un context sintactic nespecific. Ordonarea în aceste grupuri sintactice este determinată de: 1. tipul de adverb (cuantificator, de mod, de timp, de loc, paradigmatic sau focalizant, de modalitate); 2. tipul de centru de grup (substantiv prototipic vs abstract, verbal etc., pronume, prepoziție), structura și complexitatea grupului; 3. intenția comunicativă (accentuarea unui segment al grupului). Din combinarea acestor factori, la care se adaugă fixarea prin uz a unei anumite ordonări, uneori aleatorii, rezultă posibilități de topică extrem de variate ale adverbilor în contextele amintite.

Mona Moldoveanu Pologea, *Prepozițiile din perspectiva semanticii cognitive*

Comunicarea a avut drept scop prezentarea prepozițiilor din limba română din perspectiva semanticii cognitive. Gramatica cognitivă consideră că sensul lexical al prepozițiilor se extinde, mai ales în utilizările metaforice și metonimice sau în contextele în care prepozițiile spațiale apar în structuri care denumesc emoții, stări etc. S-au aplicat principiile gramaticii cognitive prepozițiilor din limba română, demonstrându-se că multe dintre prepozițiile spațiale sau temporale pot exprima circumstanța, modalitatea sau cauza. Conceptualizarea relațiilor dintre spațiu, timp și domeniile „mentale” ale experienței apare în orice limbă în care se manifestă fenomenul de polisemie a prepozițiilor.

Cristian Moroianu, *Substituția sufixală și substituția finalei considerate ca sufix. Privire comparativă*

În comunicare se prezintă comparativ două tipuri derivate particulare, avute în vedere de către cercetători, dar care nu cunosc încă o abordare teoretică specială, și anume substituția de sufixe și substituția finalei considerate ca sufix. Sunt trecute în revistă principalele tipuri de substituție sufixală reală, respectiv falsă (de la baze moștenite, de la baze onomatopice și expresive, de la baze împrumutate, mai vechi sau mai noi etc.). Concluziile acestei abordări comparative sunt: răspândirea și frecvența diferită a derivatelor; caracterul comun al motivației, respectiv analogia, economia și expresivitatea; obținerea derivatelor din aceeași categorie lexico-gramaticală cu baza sau a derivatelor care fac parte din categorii morfologice diferite; din punct de vedere semantic, crearea de sinonime, realizarea motiunii în ambele sensuri, crearea de diminutive și de augmentative, obținerea agentului de la substantivul abstract sau de la verb, obținerea substantivului abstract de la agent, a unei trăsături de la un abstract etc.

Manuela Nevaci, *Schimbări recente în graiul aromânilor fărșeroți*

Alexandru Nicolae, Alexandra Cornilescu, *Asupra evoluției grupurilor nominale cu articol hotărât în română*

Autorii prezintă un caz de variație în tiparul de verificare a trăsăturii [+definit] în limba română veche (*pe cum scrie cinstită carteg mării tale* (DÎR)), care nu a mai fost remarcat în bibliografia de specialitate, și analizează importanța acestei variații pentru evoluția grupului nominal românesc.

Irina Nicula, *Verbele de percepție. Diferențe conceptuale și efecte semantico-sintactice*

Autoarea identifică, în sens larg, diferențele de comportament semantico-sintactic pe care le manifestă clasele verbelor de percepție vizuală și auditivă în limba română. Se examinează felul în care sensurile verbelor de percepție influențează modul în care acestea își selectează complementele, precum și unele dintre aspectele sintactice ce derivă din semantica acestora (tranzitivitate, pasivizare etc.).

Anabella-Gloria Niculescu-Gorpin, *Anglicisme între diletantism și manipulare*

Carmen-Ioana Radu, *Comunicarea conflictuală în dezbaterile*

parlamentare

Pentru a ilustra conflictul verbal în dezbaterile parlamentare, au fost alese cinci stenograme, transcrieri deja existente ale unor dezbateri din senatul României. În dezbaterile parlamentare, dezacordul funcționează la nivelul ideologiei de partid și nu în mod direct la nivelul problemelor supuse dezbaterii. Într-o dezbaterie se stabilește mai întâi contradicția în raport cu partidul advers și apoi se exprimă acordul sau dezacordul față de tema sau subiectul dezbaterii.

Daniela Răuțu, *Particularități morfologice ale unor substantive din graiurile dacoromâne vorbite în Serbia*

Autoarea urmărește, în perspectivă sincronică și diacronică, descrierea flexiunii de număr, variațiile de gen și încadrarea în declinări ale unor substantive din graiurile dacoromâne vorbite în Banatul Sârbesc (pe baza anchetelor dialectale realizate în zonă, în perioada 2007–2009). Având în vedere faptul că populația anchetată este de origine bănățeană, oltenească sau ardelenescă, se arată în ce măsură aceste idiomuri se aseamănă cu graiurile vorbite pe teritoriul țării noastre sau se diferențiază de acestea în ceea ce privește selecția unor afixe morfologice substantivale.

Adrian Rezeanu, *Resemantizarea în toponimia urbană*

Georgiana-Andreea Șovar, *Flexiunea cazuală a numelor de rudenie în limba română veche. Cu privire specială la „Letopisețul Țării Moldovei” de Ion Neculce*

Dana-Luminița Teleoacă, *Discursul religios exegetic: o abordare din perspectiva teoriei comunicării*

Autoarea urmărește modalitatea particulară de „aplicare” a teoriei comunicării la un text științific, posesor al unui limbaj specific, și anume textul religios didactic. Observațiile autoarei se întemeiază pe informațiile oferite de un manual contemporan de învățătură creștină ortodoxă, *Învățătură de credință creștină ortodoxă*, București, 1992. Conservatorismul textului bisericesc actual (în speță catihetic) se pretează foarte bine a fi analizat și în lumina unei teorii a comunicării: adevărul religios se poate transmite în deplina sa autenticitate numai în condițiile *fidelității față de un limbaj tradițional*; inovația este privită cu suspiciune, pentru că ea poate însemna alterarea adevărului religios, deci un eșec comunicațional. În acest context au fost discutate următoarele aspecte: 1. funcția metalingvistică; 2. funcția emotivă, factorul cultural, negocierea cu textul //vs// eșecul comunicațional; 3. funcția persuasivă; 4. valențele redundanței și 5. mărci lingvistice ale retorismului în textul

catihetic.

Emanuela Timotin, *Atestări ale lui brâncă în texte de la sfârșitul secolului al XVIII-lea*

Cercetarea a scos evidență atestări din secolul al XVIII-lea ale termenului *brâncă*, utilizat cu sensul de „erizipel” în medicina românească tradițională. Aceste atestări, care le devansează pe cele din lucrările lexicografice, au fost identificate pe baza analizei descântecelor de brâncă păstrate în manuscrisele românești și pe baza stabilirii surselor unora dintre acestea.

• **Atelierul de lingvistică**

- 2 decembrie 2009: Mona Moldoveanu Pologea – Școala de vară de gramatică generativă de la Poznan

Prezentarea a urmărit descrierea principalelor cursuri ale școlii de vară de lingvistică generativă de la Poznan, a temelor și a modului de organizare a acestora, precum și a celor mai importante preocupări științifice din domeniul lingvisticii care există la ora actuală în străinătate. Printre profesorii care au susținut cursuri s-au numărat lingviști de renume internațional, iar cursurile au avut drept temă principală achiziția limbajului și problemele generate de aceasta în sintaxă, semantică, fonologie etc.

Victor Celac – O prezentare a noului *Dictionnaire Étymologique Roman* (DÉRom)

Noul *Dictionnaire Étymologique Roman* (<http://www.atilf.fr/DERom>) este un proiect franco-german, finanțat de ANR (Agence Nationale de la Recherche) și DFG (Deutsche Forschungsgemeinschaft). Cele două instituții partenere sunt laboratorul ATILF, Nancy, Franța, și Universitatea din Saarbrücken, Germania. Acest proiect a fost început în ianuarie 2008 și în prima fază, prevăzută pentru trei ani, se intenționează să se redacteze lexemele din nucleul cuprinzând 488 de etimoane panromane. Din perspectiva experienței de participare la acest proiect în perioada 1 septembrie 2009 – 31 august 2010, au fost prezentate pricipiile metodologice pe care se bazează acest important proiect internațional, precum și maniera concretă de desfășurare.

- 16 decembrie 2009: Ana-Maria Barbu – Platforma NEOROM

Subiectul prezentării a fost contribuția românească la baza de date Neorom. Proiectul Neorom are ca obiectiv construirea unei baze de date de neologisme lexicale, adunate anual începând cu 2004, din presa scrisă cotidiană, în toate limbile romanice. Prezentarea a avut două părți. Prima a fost dedicată interfeței Neorom, prin explicarea câmpurilor care trebuie completate

pentru descrierea fiecărui cuvânt nou introdus. A doua a descris conținutul bazei de date românești din punctul de vedere al tipurilor de neologisme, adică al modului lor de formare (derivare, compunere, împrumut etc.). Au fost, de asemenea, discutate probleme de adaptare a terminologiei lexicologice românești la cea spaniolă, care se folosește în cadrul platformei Neorom, proiectul fiind condus de Maria Teresa Cabré, profesor la Institutul pentru Lingvistică Aplicată din cadrul Universității Pompeu Fabra, Spania.

MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE ORGANIZATE DE ALTE INSTITUȚII

- Conferința *Linguistic Impoliteness and Rudeness II (LIAR II)*, Lancaster, Marea Britanie, Lancaster University, 30 iunie – 3 iulie 2009

Ariadna Ștefănescu, *Emotion and (im)politeness in political discourse*

Textura emoțională (analizată, cu precădere, după modelul lui Christian Plantin) și gradul de politețe ale discursului de condamnare a comunismului din România (18 decembrie 2006), cât și ale ripostei la acest discurs sunt încadrate în spațiul mai larg al discursului public. Manifestările violente de limbaj care înconjoară discursul de condamnare a comunismului totalitar sunt explicate prin existența mai multor controverse. Violența lingvistică și controversele atenuează forța argumentativă a actului politic solemn din decembrie 2006 și impietează asupra valorii mitice cu care a fost investit momentul, având în vedere că mitizarea și sublimarea evenimentelor este o practică specifică limbajului politic.

- A XV-a ediție a manifestărilor cultural-artistice *Codicele de la Ieud*, Ieud, 15–16 august 2009

Mihaela-Mariana Morcov, *Valorile semantice ale cuvântului soartă (soarte) în graiurile dacoromâne*

Tema comunicării este reprezentată de motivația sensului ‘placentă’, pe care cuvântul românesc *soartă (soarte)* l-a dobândit la nivel dialectal. Noua accepție nu este atestată nici în latină, nici în celelalte limbi romanice. În schimb, explicația acesteia poate fi găsită în domeniul credințelor și al ritualurilor magico-religioase asociate nașterii.

- Conferința *Minimalist Approaches to Syntactic Locality (MASL)*, Research Institute for Linguistics, Hungarian Academy of Sciences, Budapesta, 26–28 august 2009

Alexandra Cornilescu, Alexandru Nicolae, *Double Definite*

Constructions in Romanian: More Evidence for an N-Phase*

Utilizând dihotomia domeniu lexical – domeniu funcțional aplicată grupurilor și teoria periferiei grupurilor sintactice, autorii susțin existența a două domenii fazale (engl. *phasal domains*) în interiorul proiecției nominale extinse, domenii locale cu proprietăți diferite.

- Conferința *Magical and Sacred Medical World*, organizată de Academia Ungară de Științe, Departamentul de Etnologie Europeană și Antropologie Culturală al Universității din Pécs, Societatea Ungară de Etnografie, Pécs, Ungaria, 4–6 septembrie 2009

Emanuela Timotin, *Divine Healers in the Romanian Manuscript Charms (17th–19th Centuries)*

Comunicarea s-a oprit asupra sfinților înzestrați cu virtuți curative în descântecele conservate în manuscrisele românești, urmărind dacă astfel de texte acordă sfinților una sau mai multe funcții tămăduitoare; s-a examinat legătura dintre aceste funcții și hagiografie, respectiv prezența lor și în alte surse literare.

- Colocviul internațional *Ovid, Myth and (Literary) Exile*, organizat de Universitatea Ovidius și Muzeul de Istorie Națională și Arheologie din Constanța, Constanța, 10–12 septembrie 2009

Doina Filimon Doroftei, *The Image of the Ship in Ovid's Poetry*

Sunt examinați termenii pentru „corabie” în poezia ovidiană, urmărindu-se modificările semnificației acestora de la operele de tinerețe până la cele ale exilului. La început, imaginea corăbiei se raportează în plan simbolic la două aspecte: iubirea și creația poetică, apoi se identifică treptat cu însăși viața lui Ovidius, valențele *topos*-ului fiind îmbogățite prin raportarea la destinul poetului exilat și prin dezvoltarea temei conexe a naufragiului.

- *The 6th Congress of Dialectology and Geolinguistics*, organizat de University of Maribor, Slovenia, 14–18 septembrie 2009

Nicolae Saramandu, *Les dialectes roumains dans la perspective de la géographie linguistique*

Autorul a prezentat situația actuală a cercetărilor de geografie lingvistică privind dialectele românești din nordul și din sudul Dunării. În prezent dispunem de atlase lingvistice pentru toate dialectele românești, fapt care pune într-o lumină nouă raporturile dintre romanitatea nord-dunăreană și cea sud-dunăreană. În afară de identitatea originară a dialectelor, atlasele lingvistice documentează

relațiile inter- și intradialectale, oferind totodată date elocvente privind originea teritorială (teritoriul de formare) a dialectelor.

- *Poliphony and Intertextuality in Dialogue. 12th International Conference on Dialogue Analysis (IADA)*, Barcelona, 15–18 septembrie 2009

Liliana Hoinărescu, *L'intertextualité dans le discours romanesque: du renforcement référentiel à l'ironie*

Autoarea și-a propus să izoleze și să descrie parametrii comunicativi care fac posibilă conversia intertextualității de la valoarea ei primară, referențială, legată de istorie și de social (în sensul dialogismului bahtinian) la cea ironică și autoreferențială, menită să suscite reflecția critică asupra limbajului și asupra lumii reprezentate. Au fost analizate două texte exemplare ale lui Flaubert, *Bouvard și Pécuchet* și *Dictionarul de idei primite de-a gata (Le dictionnaire des idées reçues)*; cadrul teoretic și conceptual al interpretării a fost constituit de studiile lui Mihail Bahtin asupra romanului, pragmatica lingvistică și analiza discursului.

Margareta Magda, *Das Gerücht in der aktuellen rumänischen Presse (Aspekte über die Quellen des Wissens und ihre linguistischen Kennzeichen)*

Autoarea își propune să ia în discuție anumite forme de eterogenitate lingvistică, pornind de la configurația relațiilor comunicative, evocate în textul de presă românesc actual. Discursul jurnalistic folosește intens asemenea mijloace, ori de câte ori trebuie să relateze nu fapte, ci enunțuri ale altora, încercând astfel să pună o oarecare ordine în multiplicarea vocilor textului. Analiza se referă cu precădere la discursul jurnalistic auctorial, în formă monologată.

Ariadna Ștefănescu, *Criteria of Authenticity in Reported Speech*

Preferențialitatea, concept introdus în analiza etnometodologică a interacțiunii verbale de E. A. Schegloff, este interpretată ca un indice de autenticitate a discursului citat, ca formă de păstrare a subiectivării cu care replicile au fost rostite inițial. Autoarea arată că la răspunsurile care s-au dat referitoare la cât se preia din discursul original în discursul citat se poate adăuga și noțiunea de orientare preferențială.

- Conferința internațională *Lexic comun/Lexic specializat*, organizată de Centrul de cercetare științifică „Teoria și practica discursului”, Facultatea de Litere, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, Galați, 17–18

septembrie 2009

Liliana Agache, *A fi și a avea în vechi documente moldovenești*

Autoarea examinează câteva variante ale verbelor **a fi** și **a avea**, atestate în documente moldovenești din prima jumătate a secolului al XVII-lea. Aceste forme reprezintă de fapt reflexe morfologice ale unor particularități fonetice limitate dialectal la aria nordică, forme care circulau în concurență cu cele ce reprezentau norma limbii documentelor moldovenești din epocă.

Gheorghe Chivu, *Lexicul neologic din limba română veche, între vocabularul de cultură generală și terminologiile de specialitate*

Înnoirea lexicului limbii române literare vechi s-a făcut, chiar în absența unei acțiuni concertate a intelectualilor, prin acceptarea a numeroase împrumuturi din limbile de cultură apusene. Pătrunzând în primul rând prin traduceri, dar existente deja și în vocabularul activ al multor traducători, neologismele aparțineau, de aceea, fie vocabularului de cultură generală, fie unor autentice terminologii de specialitate, chiar dacă numărul scrierilor științifice originale era încă redus.

Cristian Moroianu, *Valorificarea lexicologică și lexicografică a relațiilor semantice*

Relațiile semantice (antonimia, omonimia, paronimia și sinonimia) au fost discutate detaliat în lingvistica românească mai ales din punct de vedere sincron și structural, urmărindu-se, prin analiza componentială, contextuală și stilistică, definirea, condițiile de realizare, de actualizare și de diferențiere, principalele tipuri, relația cu referentul, cu polisemia și cu alte fenomene conexe, efectele stilistice, relația cu normele limbii literare, principalele surse etc. Autorul își propune abordarea acestor relații semantice mai ales din punct de vedere etimologic (origine și evoluție formală și semantică), cu insistență asupra fenomenelor de atracție și de analogie, de contaminație lexicală și de substituție afixală, ca și asupra rolului pe care perechile sinonimice, antonimice, omonimice și paronimice îl au, direct sau indirect, în structurarea, sistematizarea și dezambiguizarea vocabularului românesc modern.

• *Al X-lea Congres Internațional de Semiotică*, A Coruña, Spania, 22–26 septembrie 2009

Mariana Neț, *City Signs – Past and Present*

A fost analizată, în termeni semiotici, relația dintre *semnele urbanismului* și *identitatea urbană*, cu referire specială la semnificația statuilor inaugurate în București în timpul domniei lui Carol I.

- Colocviul internațional *Margaret Fuller*, Universitatea Paris Ouest-Nanterre-La Défense, Paris, 9–10 octombrie 2009

Mariana Neț, *Margaret Fuller: A Woman in the 19th Century*

Eseul *Woman of the 19th Century* de Margaret Fuller este considerat o utopie modernă și analizat prin comparație cu *Republica* lui Platon, una dintre sursele sale posibile.

- Simpozionul româno-rus *La linguistique balkanique : résultats et perspectives de recherche*, Sankt-Petersburg, 2–3 octombrie 2009

Nicolae Saramandu, *Sur le „type” linguistique balkanique*

Studiul comparat al limbilor balcanice s-a făcut, până în prezent, îndeosebi la nivelul sistemului și al structurilor lingvistice. Nu există o definiție a tipului lingvistic la „nivel superior de abstractizare” în raport cu sistemul. Acest lucru a fost sesizat de E. Coșeriu, care propune o ierarhie *sistem – tip*, în care *tipul lingvistic* înglobează principiile care stau la baza generării sistemului. O cercetare comparată a limbilor balcanice întemeiată pe „principiile” ce stau la baza sistemelor lor lingvistice nu s-a întreprins până în prezent. Rezultă că studiile anterioare consacrate comparării limbilor balcanice nu pot fi luate în considerare pentru a susține existența unui „tip” lingvistic balcanic.

- Colocviul internațional *Adelphiques – frères et sœurs dans la littérature française du XIXe siècle*, École Normale Supérieure, Lyon, 15–16 octombrie 2009

Mariana Neț, *Portraits et jumeaux chez Alexandre Dumas*

Pornind de la premisa că frații gemeni reprezintă, fiecare, „portretul viu” al celuilalt, în comunicare se analizează relația dintre portret și personaj, pe de o parte, și frații gemeni, pe de altă parte, în romanele *Frații corsicani*, *Gemenele*, *Căpitanul Richard* și *Viconte de Bragelonne* de Alexandre Dumas.

- *Forum România VII. 20 Jahre nach 1989*, organizat de Botschaft von Rumänien Wien, Institutul Cultural Român, Österreichische Akademie der Wissenschaften, Universität Wien, Viena, 15–17 octombrie 2009

Cristian Moroianu, *Derivatele românești recente între lingvistică și extralingvistică*

Autorul are în vedere urmărirea relației dintre lingvistică și extralingvistică prin prisma sistemului derivativ românesc. Împrumutând masiv, în epoca modernă, cuvinte analizabile mai ales din latină, franceză și italiană, româna și-a creat un sistem derivativ complex și tipare analogice care i-au permis să evolueze ca o limbă bine structurată și cu un puternic caracter motivat. Materialul

lingvistic discutat cuprinde derivate sufixale extrase, cu predilecție, din dicționare recente de neologisme și de argou, din presa postdecembristă, din documentele de pe internet și din exprimarea orală, cu accent asupra creațiilor „excentrice” și asupra motivelor care au dus la apariția lor.

- Sesiunea științifică cu tema „Transilvania și minoritatea germană. 50 de ani *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*”, organizată de Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu și Colegiul de redacție al revistei *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, Sibiu, 16–18 octombrie 2009

Doina Filimon Doroftei, *Aspecte ale utilizării adjectivelor calificative în inscripțiile funerare săsești în limba latină*

Examinând modalitățile de amplasare a inscripțiilor pe pietrele de mormânt, se poate observa că în chenar apar informațiile biografice cu caracter stereotip. Abordarea acestora din punct de vedere lingvistic urmărește atât specializarea adjectivelor calificative în raport cu numele de funcții, statutul de laic / cleric etc, cât și cronologia și repartitia lor pe secole. În urma analizei distributive se pun în evidență: diversificarea adjectivelor, utilizarea lor cu o frecvență sporită, în combinații din ce în ce mai complexe, extinderea folosirii superlativelor etc.

- Colocviul Internațional de Științe ale Limbajului „Eugeniu Coșeriu”, ediția a X-a, Suceava, 22–24 octombrie 2009

Liliana Agache, *Traduction ou réécriture?*

Autoarea își propune să stabilească, folosind mijloace tehnice cunoscute cu precădere în pragmatică și având la bază declarațiile prozatorului Panait Istrati, în ce măsură un autor care semnează o operă bilingvă traduce (în limba franceză) sau de fapt rescrie o operă redactată inițial în limba maternă, respectiv limba română. Exemplele oferite de texte trimit aproape fără îndoială la modulație ca principal mijloc de scriere sau rescriere a variantei franțuzești oferite de autor.

Carmen Mîrzea Vasile, *Structura [adverb + adjectiv/adverb] în limba română*

Această structură a fost descrisă în funcție de: a) tipul semantic de adverb – „calificativ” (*afirmație gratuit ironică*), categorial (*vorbește politic corect*), de precizare (*interpretare complet greșită*); b) tipul semantico-sintactic de adjectiv/adverb – propriu-zis sau participial; d) topica preferată – adverbul în antepoziție (*caracterizare excesiv ironică*) sau în postpoziție (*fată frumoasă fizic*); c) sinonimia sintactică și lexicală cu alte construcții – echivalența cu structurile [adverb + de + adjectiv/adverb] (*excesiv de ironic, excesiv ironic*), cu expresiile lexicale de tipul [*în mod + adjectiv*], [*din punct de vedere +*

adjectiv]. S-a insistat asupra sintagmelor culte, relativ recente, conținând un adverb „calificativ” care determină un adjectiv/adverb neparticipial.

Carmen Mîrzea Vasile, *Din tendințele lexico-semantică în mass-media audiovizuală actuală și raportarea lor la normă*

Au fost prezentate principalele fenomene lexico-semantică recurente în mass-media audiovizuală care sunt condamnate de norma actuală a limbii literare: folosirea cu un sens impropriu a unor cuvinte, precum *locație*, *a demara*, *a debuta*, *a se întâmpla*; persistența unor forme ca *președenție*, *servici*, *repaos*, *cazino*; folosirea prepoziției *datorită* în contexte negative; utilizarea locuțiunii *vizavi de* cu un sens relativ; înlocuirea fără justificare semantică-pragmatică a raportului copulativ cu cel adversativ; conferirea abuzivă a unui sens *dicendi* unor verbe și construcții etc. Au fost explicate, din perspectiva evoluției lingvistice, frecvența și „indiferența” la normă a acestor abateri.

- Centrul de Studii Medievale al Universității din București, Sesiunea științifică anuală a Facultății de Limbi și Literaturi Străine, București, 30–31 octombrie 2009

Doina Filimon Doroftei, *Domus Dei – semnificații în latina creștină*

Sunt analizați termenii din latina creștină care denumesc edificiul de cult (cf. Doelger, Mohrmann), motivându-se poziția aparte pe care o deține între aceștia sintagma *domus Dei*, pe baza ocurențelor reprezentative din textul *Psalmlor*.

- IIIe *Congrès International de Linguistique Appliquée*, Facultatea de Filosofie, Novi Sad, Serbia, 31 octombrie – 1 noiembrie 2009

Adriana Stoichițoiu Ichim, *Norme prescriptive vs norme d’usage dans l’assimilation morphologique des anglicismes*

Autoarea abordează din perspectiva lingvisticii aplicate și a sociolingvisticii relația dintre *uzul actual real* (reflectat în presa ultimului deceniu) și *norma prescriptivă/academică* (reprezentată de DOOM₂). Analiza pune în evidență pe de o parte prezența diacroniei în interiorul sincroniei, iar pe de altă parte, existența unor zone „instabile” care favorizează existența *variației libere* în exprimarea categoriilor de *gen* și *număr*.

- *Reuniunea anuală a EFNIL (European Federation of National Institutions for Language)*, Dublin, 6–7 noiembrie 2009

Marius Sala, Carmen Stoean (ASE), *Les langues minoritaires en Roumanie*

- *Brussels Conference in Generative Linguistics 4: Ellipsis*, Hogeschool-Universiteit Brussels, Bruxelles, 8–9 noiembrie 2009

Alexandra Cornilescu, Alexandru Nicolae, *Remarks on Nominal Ellipsis*

Autorii propun o analiză formală a fenomenului de elipsă nominală în limba română, pornind de la teoria lui Jason Merchant (2001, 2004), care presupune deplasarea componentei *remnant* (componenta pronunțată din grupul nominal al cărui substantiv se elidează) într-o poziție focală din periferia grupului nominal.

- Colocviul Internațional *Filologia modernă: Realizări și perspective în context european* (ediția a III-a), *Limbă, limbaj, vorbire (In memoriam acad. Silviu Berejan și acad. Grigore Vieru)*, organizat de Institutul de Filologie al Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău, 10–12 noiembrie 2009

Claudia Ionescu, „*Ce mică-i lumea!*”. *Aspecte ale ironiei postmoderne în romanul lui David Lodge*”

Scopul lucrării este de a investiga diferitele modalități de folosire a ironiei postmoderne în romanul academic al lui David Lodge *Ce mică-i lumea!*, o atenție specială acordându-se tehnicii pastişei și deconstrucției genurilor literare din interior.

Iulia Mărgărit, *Valoarea documentar-lingvistică a romanului anonim „Aglaiia” (sec. al XIX-lea) pentru istoria limbii române*

Autoarea examinează romanul anonim *Aglaiia*, descoperit de istoricul basarabean Ion Varta în Arhivele Consulatului Rus din București, ca document prețios pentru istoria limbii române. Romanul relevă stadiul de evoluție a limbii române la mijlocul secolului al XIX-lea, într-o provincie desprinsă din trunchiul comun de aproape jumătate de secol (la data scrierii acestuia), stadiu care atestă, pe de o parte, relația și unitatea lingvistică strânsă cu Moldova din dreapta Prutului, pe de altă parte, necesitatea elementului neologic de origine romanică, de care Moldova din stânga Prutului, în absența variantei literare proprii, era privată total.

- *TID: Traducción e Identidad Diaspórica. Topos y anthropos en el discurso de la rumanidad*, Universidad de Alicante, Alicante, 12–14 noiembrie 2009

Marius Sala, *El rumano, lengua románica*

- Conferința națională *Text și discurs religios*, Ediția a II-a, Universitatea din Iași, Facultatea de Litere, 13–14 noiembrie 2009

Gheorghe Chivu, *De la litera la spiritul textului sacru. Mărturia unui*

evangheliar manuscris

Textele religioase cu traduceri multiple alcătuite în Moldova la mijlocul secolului al XVII-lea, ilustrare a încercării traducătorilor, respectiv copiştilor de modificare a literei textului sacru pentru limpezirea spiritului acestuia, au fost, foarte probabil, reflexul unei mișcări cultural-religioase premergătoare introducerii oficiale a limbii române în Biserică.

Maria Cvasnîi Cătănescu, *Retorica elogiului în Didahiile lui Antim Ivireanul*

Autoarea a avut în vedere diverse procedee și strategii de elogiare specifice pentru omiletica lui Antim: forme de adresare și de referire, encomionul prin cumul figurativ, secvențe descriptive din seria portretului elogios etc. Analiza vizează atât categoria referenților intradiscursivi (Isus, Fecioara Maria, Sfinți), cât și cea a referenților extradiscursivi (public-receptor).

Doina Filimon Doroftei, *Elemente biblice în inscripțiile funerare în limba latină (1300–1800)*

Pe baza unui corpus de circa 180 de inscripții funerare în limba latină din țările române, datând din perioada 1300–1850, este examinat modul în care apar elementele biblice: citate (îndeosebi versete din *Psalmi*), sintagme, parafraze, aluzii la texte vetero- și neotestamentare etc, subliniindu-se preferința pentru anumite texte moralizatoare și interpretarea din perspectivă creștină ale unor structuri caracteristice formularului funerar antic.

Rodica Zafiu, *Ethos, pathos și logos în textul predicii* (comunicare în plen)

- Colocviul internațional *Fortuna labilis. Studia perennia*, Universitatea din București, București, 20–21 noiembrie 2009
Rodica Zafiu, *Retorica del discorso parlamentare romeno e italiano – studio contrastivo*
- Conferință organizată de Universidad de Granada, Spania, 16 noiembrie 2009
Marius Sala, *El judeo-español*
- Colloque international *L'Europe des vingt-sept et ses langues*, Université Paris Diderot, Paris 7, 3–5 decembrie 2009

Adriana Stoichițoiu Ichim, *Aspects sociolinguistiques du processus d'europeanisation en roumain actuel*

În comunicare sunt examinate din perspectiva integrării României în Uniunea Europeană implicațiile sociolingvistice ale conceptului de *europeanizare*, atenția concentrându-se asupra valorilor semantice exprimate de formantul *euro-* în cadrul unor compuse terminologice și jurnalistice (atât denotative, cât și conotativ-expresive).

- Conferința internațională *Going Romance*, Nisa, 3–5 decembrie 2009

Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae, *Relics of Auxiliary Selection in Romanian*

Autorii au discutat structurile românești formate din *a fi* + participiul unor verbe de schimbare de localizare sau de schimbare de stare, de tipul *Ion este venit de ieri*, *Ion este născut în București*. Folosind Ierarhia Selecției Auxiliarului (ISA) și date din celelalte limbi romanice, s-a subliniat faptul că aceste structuri pot fi interpretate ca urme ale *selecției auxiliarului de perfect compus*, posibilitatea de a selecta auxiliarul *a fi* păstrându-se pentru unele verbe nepasivizabile aflate în fruntea ISA.

Ion Giurgea, Eva Remberger, *Postverbal subjects in Romance null-subject languages. Information-structural conditions and variation*

Autorii au examinat comparativ distribuția subiectelor postverbale în patru limbi romanice cu subiect nul (română, italiană, spaniolă și portugheză europeană). Concluzionând că posibilitatea plasării subiectului în poziție postverbală este constrânsă în primul rând de factori pragmatici, și doar în subsidiar de factori sintactici, s-a propus o analiză a poziției subiectului în cadru minimalist (Chomsky 2000, 2001), utilizând trăsături de structură informațională care determină deplasările constituentelor.

- Al 9-lea Colocviu al Catedrei de limba română: ***Limba română. Controverse, delimitări, noi ipoteze***, organizat de Universitatea din București, Facultatea de Litere – Catedra de limba română, Centrul de lingvistică teoretică și aplicată (CLTA), Școala Doctorală a Facultății de Litere, București, 4–5 decembrie 2009

Cuvânt de deschidere: Marius Sala, Ioana Vintilă-Rădulescu, Gabriela Pană Dindelegan, Rodica Zafiu

Ana-Maria Barbu, *Dicționar de valențe redactat cu editor lexicografic*

Angela Bidu-Vrănceanu, *Aspecte ale modernizării lexicului specializat în secolul al XIX-lea. Puncte de vedere*

Raluca Brăescu, *Adjectivul detașat – aspecte sintactice și semantice*

Autoarea a prezentat un tipar sintactic controversat, reprezentat de construcțiile cu adjectiv predicativ detașat: *Veselă, fata venea*. Pentru a circumscrie tiparul, a identificat adjectivele care pot fi predicate, apoi a delimitat construcțiile detașate. Analiza este reprezentată de reevaluarea interpretărilor propuse pentru această construcție (apozitie, supliment, circumstanțial, predicativ suplimentar).

Maria Cătănescu, *Imaginea auditoriului în Didahile lui Antim Ivireanul*

Sunt aduse în discuție principalele proceduri de punere în evidență a publicului-fintă al predicilor. Diversele mărci gramaticale și structuri retorice anunță și fixează imaginea mobilă, de tip caleidoscopic, a auditoriului din „Didahii”: auditoriu flatat, blamat, interpelat, partener de dialog etc.

Iuliana Chiricu, *Mijloace paralingvistice ale discursului raportat în conversație*

Mijloacele paralingvistice utilizate pentru a separa discursul raportat de restul enunțului sau discursul citat sunt reprezentate de schimbări ale conturului melodic al rostirii, de modificări ale înălțimii sau intensității vocii sau ale tempoului vorbirii. Imitația vorbirii apare adesea în cadrul discursului direct, al discursului direct legat și al falsului discurs raportat, aceasta implicând o modificare a intonației. În discursul indirect apar cel mai des modificări de tempo al vorbirii. În cazul monologului interior, înălțimea scăzută reprezintă tipul cel mai frecvent de variație paralingvistică. În falsul discurs raportat apar, după caz, modificări intonaționale, de tempo sau de intensitate a rostirii.

Gheorghe Chivu, *Nume de plante în Dictionarium valachico-latinum*

Primul dicționar al limbii române, alcătuit în Caransebeș, la mijlocul secolului al XVII-lea, cuprinde, alături de numeroase cuvinte specifice vorbirii bănățene, foarte multe nume de arbori, arbuști, plante medicinale, legume, cereale, flori sau pomi fructiferi. Înregistrate adesea pentru prima dată într-un text (vechi) românesc, aceste nume atestă dorința autorului anonim de a se racorda la preocupările culturale și științifice caracteristice, în epocă, vestului Europei.

Blanca Croitor, *Este dublarea complementului direct un fenomen de acord?*

Dublarea clitică are în comun cu acordul faptul că element ce nu este independent (cliticul) este coreferent/coindexat cu un nominal, ambele având

aceleași trăsături *phi* (persoană, număr, uneori gen). Se poate considera că pronumele nehotărât, cliticul, a fost reanalizat ca o marcă de acord, în urma unui proces de gramaticalizare. S-a arătat însă că sunt numeroase argumente pentru a nu analiza dublarea clitică drept acord, cum ar fi (1) faptul că dublarea clitică este opțională, iar fenomenele de acord nu sunt optionale, în mod tipic; (2) specificitatea, marcată prin dublarea clitică, nu intră în seria trăsăturilor marcate de acord în română (acestea sunt genul, numărul, persoana, cazul fiind atras în această serie prin sincretismul mărcilor); (3) toate celelalte situații de acord din română sunt marcate la nivel flexionar prin morfeme afixale, de tip desinențial. Elementele implicate în dublarea clitică au caracter clitic, nu afixal (fapt subliniat prin aplicarea la română a criteriilor propuse de Eric Fuß, în *The Rise of Agreement*, John Benjamins, 2005).

Andreea Dinică, Dana-Mihaela Zamfir, *Cercetare istorică asupra evoluției sintactice și semantice a semiadverbului doar(ă)*

Opoziția evidentă care există între funcția și sensul pe care le avea semiadverbul *doar(ă)* în cele mai vechi atestări și cele pe care le are în limba actuală constituie punctul de plecare al unei cercetări care urmărește tipurile de utilizare a lui *doar(ă)* în limba veche, sensurile corespunzătoare fiecărui tip de utilizare și premisele alunecării de la funcționarea ca modalizator la funcționarea ca restrictiv. Autoarele și-au propus să realizeze atât o descriere detaliată a tipului de funcționare a lui *doar(ă)* în textele vechi, cât și o cronologie a modificării funcției lui originare și a abandonării treptate a acesteia pe măsura consolidării tipului de funcționare specific limbii actuale.

Claudia Ene, *Particularități ale analogiei în textul publicistic de opinie*

Ionuț Geană, *Din nou despre prepozițiile semilexicale*

Având ca punct de plecare o preocupare anterioară, autorul aduce noi argumente privind existența unei categorii de prepoziții intermediare, așa-numita clasă a „prepozițiilor semilexicale”, care îmbină atât elemente lexicale, cât și elemente funcționale.

Mihaela Gheorghe, *Tipare lingvistice în limbajul profesional. Exprimarea actelor directive*

Autoarea își propune să demonstreze că exprimarea directivelor în contextul comunicării profesionale actuale cunoaște anumite constrângeri de natură pragmatică (eficiență, politețe) și socială (puterea relativă a participanților la actul de comunicare, distanța socială, statutul participanților, gradul de interferență al unui act de vorbire cu potențial agresiv), manifestate diferit, în funcție de tipul de activitate și de mediul de muncă.

Liviu Groza, *Aspecte ale receptării **Bibliei** în frazeologia românească*

Comunicarea cuprinde o serie de observații asupra unor expresii frazeologice care își au originea în textul *Bibliei*, reperabile în limba română, având eventuale corespondente în alte limbi. Se pot distinge expresii provenite din fragmente de text biblic utilizabile cu valoare lexico-gramaticală (adverbială: *după chipul și asemănarea...*, *a treia zi după Scripturi*; verbală: *a predica în deșert*, *a fi Alfa și Omega*, *aș-i duce crucea*, *a bea paharul până la fund*; substantivală: *șap ispășitor*, *sărutul lui Iuda* etc.) sau cu valoare proverbială (*cine trage sabia de sabia va pieri*, *să nu-ți faci chip cioplit*), introduse de obicei prin formula: *cum se zice la Biblie, la Scripturi*. Alte expresii sunt doar aluzii biblice, fără a reproduce fragmente de text (*ca Moise la fata faraonului*, *a muta munții din loc*).

Liviu Groza, *Limbă și literatură sau limbă și comunicare?*

Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, *Polivocalitate și perspectivare în discursul parlamentar românesc din secolul al XIX-lea*

Dana Manea, *Actualizări ale complementului de relație*

În comunicare se propune discutarea construcțiilor înregistrate de gramaticile românești sub denumirea de „circumstanțiale de relație”, remarcându-se faptul că aceste construcții sunt eterogene atât din punct de vedere sintactic, cât și din perspectivă semantico-pragmatică. Se argumentează disocierea lor și încadrarea în categoria complementelor („limitativ” și, respectiv, „de conformitate”).

Margareta Manu Magda, *„Bârfe, zvonuri, mondenele” (aspecte privind sursele cunoașterii și mărcile lor lingvistice în talk-show-ul românesc)*

Subiectul comunicării îl constituie zvonul public (definit ca **știre improvizată**, rezultând în urma unui proces de deliberare colectivă), colportat prin intermediul canalelor media vorbite, fenomen care, alături de bârfă, constituie unul dintre mijloacele cele mai uzitate în influențarea și manipularea opiniei publice. Autoarea se referă cu precădere la discursul practicat de canalele de televiziune românești în cadrul emisiunilor de tip talk-show.

Cătălina Mărânduc, *Structuri narative în multiple rame în **O șezătoare la țară de Anton Pann***

În comunicare se analizează planurile narative ale scrierii lui Anton Pann, arătându-se că există trei planuri principale, al călătoriei, al șezătorii, al poveștilor spuse la șezătoare; în câteva cazuri, aceste povești au la rândul lor

mai multe planuri narative. Se analizează din acest punct de vedere Povestea lui Moș Popa din partea a II-a, cu referire la schimburile verbale conflictuale.

Carmen Mîrzea Vasile, *Despre topica adverbilor de mod. Observații pe baza unui corpus de română actuală*

Posibilitățile de topică ale adverbilor de mod redau diversele distincții care există în interiorul acestei clase. S-a observat că factorul semantic și cel stilistic sunt foarte importanți: cu cât tipul de adverb specifică, precizează mai de aproape sensul verbului, cu atât el va fi mai apropiat de acesta; distanța mai mare se asociază cu o legătură semantico-pragmatică mai slabă. Dorința de expresivitate se concretizează în detașarea grafică/intonațională, care permite, cel puțin în cazul extrapredicativelor endofractice, o topică mai liberă.

Mona Moldoveanu Pologea, *Echivalență și traducere în sfera prepoziției*

În comunicare sunt prezentate dificultățile de traducere a prepozițiilor din română în limbile franceză și engleză, menționându-se tipurile de traducere, factorii lingvistici implicați în acest proces și principalele procedee de traducere: împrumutul, calculul, traducerea literală, transpoziția, modularea, echivalența și adaptarea. Se precizează procedeele întâlnite în traducerea prepozițiilor dintr-o limbă în alta, dificultățile care apar, tipurile de transcodaje (directe și indirecte) existente, exemplificându-se cu câteva traduceri inexacte și traduceri-calc.

Cristian Moroianu, *Motivarea internă a relațiilor semantice: sinonimia analizabilă*

Autorul ia în discuție problema sinonimiei analizabile, mai puțin discutată în literatura de specialitate, prin sinonime analizabile înțelegându-se, în sens larg, cuvinte care au același sens și care au, cel puțin la nivel sincron, o motivare internă (sunt, pe de o parte, derivate pe teren românesc, împrumuturi cu structură derivativă analizabilă sau calcuri de structură după modele derivate externe, pe de altă parte, compuse pe teren românesc, împrumuturi ale unor cuvinte compuse sau calcuri după modele externe compuse și, în sfârșit, sunt rezultate din contaminarea a două sinonime sau sunt trunchieri ale unor cuvinte analizabile). După o prezentare succintă a principalelor tipuri și subtipuri, este analizată detaliat numai sinonimia sufixală neologică, în variatele sale forme de manifestare. În interiorul acestei categorii, s-au avut în vedere situațiile în care baza derivativă este unică și cele în care bazele derivate fac parte din aceeași familie lexico-etimologică.

Isabela Nedelcu, *Observații asupra numelor unirelaționale*

Analiza numelor (uni)relaționale (nume de rudenie, nume care desemnează un

statut social sau profesional, nume care exprimă partea) privește următoarele aspecte: realizarea complementului ca grup prepozițional cu centrul *cu*, dacă numele este simetric (*frate cu Ion*, dar **bunic cu Ion*), sau ca genitiv/posesiv (*fratele/bunicul lui/său*), restricțiile de articulare, tipul de referință, apariția în construcții ternare conținând un dativ, un acuzativ sau un nominativ cu valoare posesivă (*Ți-ai ajutat prietenul*, *Mă doare capul*, *Ion a ridicat mâna*).

Alexandru Nicolae, Alexandra Cornilescu, *Un genitiv atributiv în limba română veche*

Anabella-Gloria Niculescu-Gorpin, *Pragmatica lexicală: O analiză de corpus*

Gabriela Pană Dindelegan, *Verbe de denumire și relația lor cu alte verbe cu dublu obiect*

Autoarea urmărește sintaxa și semantica verbelor „denumirii” (tipul *Îi zice/ Îi spune Popescu*, *Se cheamă/ Se numește Popescu*), subclasă aparținând grupului mai larg de cuvinte metacomunicative din română. Autoarea stabilește relația verbelor analizate cu alte două subclase sintactice de verbe care primesc dublă complinire nominală (cu verbele cu obiect secundar și cu cele „de categorizare”/ „caracterizare”), toate având în comun calitatea de a fi, la origine, verbe *dicendi* sau cu utilizare *dicendi*. Calitatea lor comună de verbe *dicendi* explică disponibilitatea de a-și atașa un al doilea component nominal, caracteristică din care derivă și disponibilitatea de a se recategoriza (prin elipsă).

Carmen-Ioana Radu, *Comunicarea conflictuală în dezbaterile televizate*

Pentru ilustrarea conflictului verbal în dezbaterile televizate autoarea a lucrat pe un corpus alcătuit din cinci transcrieri ale unor emisiuni de tip *talk-show*: *Între bine și rău*, *Nașul (Consiliul înțelepților)*, *Nașul (Confruntarea decisivă: Blaga vs. Oprescu)*, *100% (Blaga la raport)* și *Răi da' buni*, ultima având putenice note de pamflet. În dezbaterile televizate, gradul agresivității diferă în funcție de tema discutată și de miza interacțiunii verbale: cu cât subiectul dezbătut este de mai mare interes, cu atât gradul de implicare a participanților este mai mare.

Daniela Răuțu, *Despre cuvintele telescopate din presa actuală. Teorii, procedee și valori*

Autoarea urmărește un fenomen a cărui dominantă ludică este din ce în ce mai evidentă în româna actuală, fenomen bazat pe întrepătrunderea, fuzionarea a două sau mai multe cuvinte, expresii, nume proprii care au un element comun, stabilind, totodată, trăsăturile asemănătoare și

diferențiatore dintre termenii cu care a fost denumit fenomenul în cauză.

Andreea Șovar, *Trăsături de subgen personal ale numelor de rudenie în limba română veche. Cu privire specială la **Letopisețul Țării Moldovei** de Ion Neculce*

Ariadna Ștefănescu, *Metaforele conceptuale și plasticitatea noțiunilor politice în discursul parlamentar din secolul al XIX-lea*

Metaforele catacretice din discursul politic sunt privite ca un indicator consecvent al plasticității pe care o noțiune o capătă într-o anumită perioadă. Ele, totodată, sunt forme lexicale de convenționalizare a încărcăturii emoționale care acompaniază un concept politic. S-au analizat metaforele care exprimă noțiunea de „Unire a Principatelor” din discursurile lui Mihail Kogălniceanu, constatându-se că metafora cea mai pregnantă pentru acest concept, în discursurile din perioada decembrie 1857–ianuarie 1859, este aceea a „călătoriei”; în momentul când Unirea s-a împlinit, metafora conceptuală care începe să fie folosită pentru aceeași noțiune este cea a „edificiului”.

Camelia Stan, *Elemente de sintaxă diacronică. Adverbul **anume** în româna veche*

Autoarea discută: (a) cronologia modificărilor de structură internă și de statut gramatical pe care le-a suferit formația *anume*, în perioada cuprinsă între secolele al XVI-lea și al XVIII-lea; (b) efectele pe care aceste modificări sintactice interne le-au avut asupra sintaxei externe a formației *anume* (adică asupra structurilor sintactice în care formația era inclusă); (c) reflectarea acestor modificări în gramaticile din epocă.

Gabriela Stoica, *Lexicul socio-afectiv în limba română veche. Studiu de caz – **rușine***

Autoarea distinge o categorie specială a lexicului afectivității, cea a termenilor socio-afectivi, pe baza unor criterii de selecție, categorizare și analiză interdisciplinari (aparținând lingvisticii, dar și sociologiei și antropologiei emoțiilor). Exponențial, se propune un model de analiză contextual-semantică pentru cuvântul *rușine*, pornind de la ocurențele acestuia în texte românești vechi (secolele al XVI-lea – al XVIII-lea).

Monica Vasileanu, ***Hronicul cantemirian** – între traducere și text original*

Într-o seamă de istorii literare *Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor*, ultima scriere cantemiriană, este catalogată drept traducere a unei opere mai

vechi, redactată în limba latină. Analiza prefacerilor textului urmărește mai ales influențele reciproce ale celor două limbi folosite, prin compararea unor fragmente ale *Hronicului* cu cele corespunzătoare din *Historia Moldo-Vlachica*. Cercetarea asupra *Hronicului* cantemirian pune în discuție limitele unor concepte precum „traducere” și „originalitate”.

Andra Vasilescu, „*Stancetaking*” în *discursul parlamentar*

Se prezintă conceptul de poziționare (engl. *stancetaking*), se propune o clasificare integratoare în baza analizei critice a bibliografiei, se demonstrează printr-un studiu de caz.

Rodica Zafiu, *Particule „de poziția a doua” în română*

- Colocviul internațional *Perspective contemporane asupra lumii medievale*, Universitatea din Pitești, Facultatea de Litere, Pitești, 4–6 decembrie 2009

Liliana Agache, *Câteva considerații asupra morfologiei limbii române vechi*

Autoarea prezintă câteva observații asupra articolului posesiv și a anumitor forme substantivale înregistrate frecvent în texte vechi moldovenești din secolul al XVII-lea. Baza de investigație este constituită din documentele exploatare în lucrările de specialitate, respectiv istorii și tratate ale limbii române vechi, ediții noi de texte, volume apărute recent, care surprind aspecte dintre cele mai interesante ale limbii secolului al XVII-lea.

Maria Stanciu-Istrate, *Rarități lexicale în romanul popular Varlaam și Ioasaf, versiunea Udriște Năsturel*

Autoarea prezintă o serie de inovații lexicale întâlnite în romanul popular *Varlaam și Ioasaf*, versiunea Udriște Năsturel, extrăgând spre analiză termeni care nu apar consemnați în dicționare sau care sunt înregistrați pentru prima oară în această scriere, astfel fiind devansate atestările cunoscute. Cuvinte ca *ereticitură*, *fericitură*, *fiitor*, *izgon*, *împreună-moștenitor*, *lăcuită*, *neputos*, *netreabă*, *răsfăciune*, *singuresc* etc. sunt prezentate în contextele în care apar și apoi analizate. Deși cele mai multe dintre aceste unități lexicale au fost efemere, ele demonstrează capacitatea traducătorului de a inova și reprezintă, în același timp, un aspect al resurselor lexicului românei literare vechi.

Mariana Neț, *The Woman in Medieval Court Music* (comunicare în plen)

Autoarea a analizat ipostaze ale alterității feminine în muzica medievală franceză, provensală și spaniolă din secolele XII-XIV (Gauthier de Coincy,

Conon de Béthune, Alfonso El Sabio, Llibre Vermell de Montserrat), cu scopul de a demonta clișeul potrivit căruia, în Evul Mediu, femeia avea un statut net inferior bărbatului.

SCHIMBURI INTERACADEMICE

- 19–30 iulie 2009, Rusia: Liliana Agache
În cadrul schimbului între Academia Română și Academia Rusă de Științe, a fost completată documentația privitoare la realizarea temei comune „Traduceri românești din rusă din secolele al XVII-lea–al XVIII-lea”, ceea ce presupus cercetarea unor manuscrise românești ori traduceri aflate în bibliotecile din Sankt-Petersburg. Au fost studiate în special manuscrisele românești ori slavone care semnalează evenimente din viața lui Petru cel Mare, documente care ar putea să clarifice problemele legate de original ori de filiație ale manuscrisului înregistrat la BAR sub cota ms. rom. 49, numit *Viața marelui Petru, samorjerdeț a toată Rosiia*.
- 26 iulie–8 august 2009, Polonia: Blanca Croitor, Mona Pologea
În cadrul schimbului interacademic cu Academia Poloneză de Științe, cercetătoarele au participat la școala de vară *The 16th Central European Summer School in Generative Grammar and the COST A33 Training School (EGG09)*, care s-a desfășurat la Poznań, fiind susținută de Universitatea „Adam Mickiewicz”. Tema școlii din 2009 a fost achiziția limbajului (efecte semantice și pragmatice legate de achiziția limbii, aspecte cognitive ale limbajului și evidențe externe pentru susținerea teoriilor lingvistice); cursurile au fost urmate în vederea pregătirii pentru lucrarea de plan a Sectorului de gramatică *Tipologia limbii române*, coordonată de Gabriela Pană Dindelegan.
- 1–12 septembrie 2009, Ungaria: Gheorghe Chivu
Deplasarea a fost efectuată în cadrul convenției de colaborare dintre Academia Română și Academia Maghiară de Științe, cu sprijinul Institutului de Lingvistică din Budapesta. S-au efectuat cercetări asupra textelor vechi românești (manuscrise și tipărituri) la bibliotecile Szechenyi și Universitară din Budapesta, respectiv la biblioteca Episcopiei Române din Gyula.

- 4–10 septembrie 2009, Serbia: Maria Marin, Daniela Răuțu
Cercetările întreprinse în Voivodina, Banatul Sârbesc, începute în 2007, în cadrul schimbului dintre Academia Română și Academia Sârbă de Științe și Arte, se înscriu în programul mai amplu al Sectorului de dialectologie și onomastică, consacrat cunoașterii și studierii graiurilor dacoromâne vorbite de către românii din afara granițelor României. Cercetările dialectale, constând în înregistrări de etnotexte, s-au desfășurat în sate aflate sub jurisdicția orașului Belgrad: Glogonj (5 septembrie), Ovcea și Iabuka (6 septembrie) sau a localității Zrenjanin: Toracu Mic (7 septembrie), Iancaid (8 septembrie) și Ečka (9, 10 septembrie).
- 16–30 septembrie 2009, Franța: Blanca Croitor
Participarea la schimbul interacademic cu CNRS – Le laboratoire de linguistique formelle, UMR 7110, Paris, a avut drept scop discutarea capitolului *Acordul în grupul nominal* din lucrarea *Gramatica esențială a limbii române*, coordonată de Carmen Dobrovie Sorin (cercetător CNRS – LLF) și realizată de un colectiv din care fac parte cercetători și cadre didactice de la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” din București și Universitatea din București. Au fost discutate aspecte legate de structura grupului nominal și mecanismul de realizare a acordului între nominalul centru și determinanți sau modificatorii adjectivali.
- 20 septembrie 2009, Slovenia: Nicolae Saramandu
În cadrul schimburilor interacademice dintre Academia Română și Academia Slovenă de Științe și Arte, Nicolae Saramandu a participat la Ljubljana la o reuniune organizată de Comitetul sloven al *Atlasului limbilor Europei* (președinte: dr. Jožica Skofic) privind colaborarea Sloveniei la Atlas: stadiul elaborării hărților pentru volumele VIII și IX ale Atlasului, prelucrarea materialului dialectal sloven pentru hărțile elaborate de autori din alte țări, programul de digitalizare. La Maribor a participat, cu o comunicare, la *Al 6-lea congres internațional de dialectologie și geolingvistică* (14–18 septembrie), a purtat discuții cu organizatoarea congresului, prof. Mihaela Koletnik,

și a fost reales în funcția de vicepreședinte al Societății Internaționale de Dialectologie și Geolingvistică (SIDG).

- 1–15 octombrie 2009, Rusia: Nicolae Saramandu
Deplasarea la Moscova și Sankt-Petersburg a avut loc în cadrul schimburilor interacademice dintre Academia Română și Academia Rusă de Științe. La Moscova, Nicolae Saramandu a purtat discuții cu directorul Institutului de Lingvistică, N. I. Vinogradov, membru corespondent al Academiei Ruse de Științe, privind colaborarea bilaterală. De asemenea, s-a întâlnit cu membrii Comitetului rus pentru *Atlasul limbilor Europei*, coordonat de prof. Mihail Alexeev (director-adjunct al Institutului, președintele Comitetului) și Natalia Donadze (secretar), în legătură cu stadiul elaborării hărților pentru volumele VIII și IX ale Atlasului. La Sankt-Petersburg a avut o întâlnire cu acad. N. N. Kazanskij, directorul Institutului de cercetări lingvistice, și cu membrii institutului (A.N. Sobolev, N.L. Suhačev, A.H. Girfanova, M.V. Domosilețkaja) care colaborează la un proiect comun cu Institutul de studii sud-est europene al Academiei Române. Nicolae Saramandu a participat, de asemenea, la Simpozionul româno-rus, cu comunicarea *La linguistique balkanique : résultats et perspectives de recherche* (2–3 octombrie 2009).
- 17–31 octombrie 2009, Belgia: Antonia-Ferihan Ciolac
Schimb interacademic între Academia Română și Comisariatul General pentru Relații Internaționale – Direcția pentru Relații Internaționale, Fondul Național pentru Cercetare Științifică al Comunității Franceze din Belgia – stagiul pentru documentare bibliografică la Universitatea Catolică din Louvain, pentru realizarea temei *Contact lingvistic: multilingvism și multiculturalism*.
- 23 noiembrie – 14 decembrie 2009, Belgia: Antonia-Ferihan Ciolac
Schimb interacademic între Academia Română și Fondul pentru Cercetare Științifică din Flandra, Belgia – realizarea temei *Bibliografia lucrărilor de limba română publicate în străinătate*, la Universitatea Catolică din Louvain.

CONFERINȚELE ACADEMIEI ROMÂNE
Limba română și relațiile ei cu istoria și cultura românilor

- 22 octombrie 2009: Daniela-Luminița Teleoacă – *Interferențe lingvistice între „sacru/profan” în spațiul romanic*

Conferința reprezintă un studiu teoretic care valorifică baza de date concentrată într-un număr de cinci articole publicate sau în curs de publicare în “Studii și cercetări de lingvistică” și care au fost consacrate problemei transferului termenilor religioși în sfera laică a vocabularului. Aspectul menționat este abordat într-o cercetare comparativă, în care, pe lângă română, au fost antrenate și limbile franceză, italiană și spaniolă. Corpusul lexical a fost delimitat în funcție de obiectivul stabilit, anume demonstrarea impactului deloc neglijabil pe care o terminologie cum este cea religioasă îl poate avea asupra limbii comune; capacitatea deosebită a unor termeni religioși de a genera limbaj (este vorba despre termeni care desemnează concepte creștine fundamentale: *aleluia, amin, boteza, creștin, cruce, drac/diavol, Dumnezeu, inger, preot/popă, sfânt/sânt*) justifică tratarea acestora drept „termeni passe-partout”. Prima parte a studiului nostru este consacrată similitudinilor lingvistice detectate la nivel romanic, în timp ce a doua secțiune urmărește o serie de fenomene lingvistice diferențiatoare. În ansamblul limbilor luate în discuție, româna este cea care se individualizează cel mai pregnant, în calitatea sa de idiom neolatin situat dincolo de continuumul romanității, cu contacte lingvistice specifice, impuse de însăși situarea geografică, dar și singura limbă neolatină a unui popor majoritar ortodox. Corpusul analizat susține pe deplin ideea unui creștinism păgân, în sensul de „popular”, dezvoltat în aria carpato-danubiano-pontică, cu puncte de reper în tradiția autohtonă (dacă).

- 19 noiembrie 2009: Carmen Mîrzea Vasile – *Din evoluția recentă a adverbului românesc*

A fost prezentat un aspect mai puțin cercetat, și anume evoluția adverbului în limba română în ultimii 150 de ani. În perioada avută în vedere, modificările din clasa adverbului privesc, în mod special, inventarul acesteia – fenomenul cel mai important fiind scăderea numărului adverbilor marcate morfemic active – , alternanța diverselor variante și normarea unora ca forme literare. Evoluția recentă a acestei clase urmează tendințele mai vechi: preferința pentru formele nederivate, obținute prin conversiune; tendința de a acorda adverbele, contrar normei, atunci când acestea se raportează la un ajectiv; întărirea unor tiparelor [adverb + adjectiv/adverb, cu sau fără prepoziția *de*], deja existente, după modelul francez etc.

- 26 noiembrie 2009: Ariadna Ștefănescu – *Limba română din Basarabia*
Datele istorice despre anexarea și organizarea politico-administrativă din Basarabia țaristă, informațiile referitoare la politicile lingvistice țariste din această regiune și la conștiința lingvistică a basarabenilor, datele culturale și statisticile sociale sunt indispensabile analizei limbii române literare din această zonă. Particularitățile de limbă, clasificate pe niveluri, (particularități care au fost extrase din surse diferite, dar destul de sărace, respectiv din acte, documente, scrisori, literatură, scrieri parenetice, presă bisericească, gramatici, dicționare, glosare) au fost confruntate cu cele ale standardului literar moldovenesc din țară și cu tendințele generale ale limbii române din secolul al XIX-lea. Concluzia este aceea a unei stagnări treptate a românei din Basarabia și a construirii unei subvariante de dialect literar moldovenesc, caracterizată printr-o inserție mai mare a particularităților dialectale moldovenești populare și a influenței limbii ruse la nivel lexical și gramatical.
- 10 decembrie 2009: Adina Dragomirescu – *Româna în „oglinzi” altor limbi – concordanțe sintactice surprinzătoare*
Conferința a avut ca temă prezentarea unor asemănări sintactice și morfosintactice identificate între limba română și limbi foarte îndepărtate geografic, genetic și tipologic, asemănări care dovedesc o dată în plus caracterul universal al gramaticii. În afara unor paralelisme mai generale (legate de tipul de sistem lingvistic, de atribuirea cazurilor, de topică, de acord etc.), autoarea a analizat în detaliu marcarea causală specială a pronumelor de persoanele 1 și 2 singular, reflexivul și omonimiile lui, existența gradelor și a variațiilor de tranzitivitate.

ORGANIZAREA ȘI COORDONAREA UNOR MANIFESTĂRI ȘTIINȚIFICE

- 2–6 septembrie 2009: Nicolae Saramandu (președinte), Manuela Nevaci (secretar) – organizarea celui de-al 19-lea *Simpozion Internațional al Atlasului lingvistic romanic (ALiR)*, în colaborare cu Universitatea de Nord din Baia Mare
- 14–18 septembrie 2009: Nicolae Saramandu – participarea, în calitate de vicepreședinte al Societății Internaționale de Dialectologie și Geolingvistică (SIDG), la organizarea celui de-al 6-lea Congres Internațional de Dialectologie și Geolingvistică, Maribor (Slovenia).
- 28–29 septembrie 2009: organizarea manifestărilor legate de a 60-a

aniversare a înființării Institutului, București

La organizarea sărbătoririi a 60 de ani de existență a Institutului, au fost implicați, într-o măsură mai mare sau mai mică, toți angajații Institutului; dintre aceștia, în special cei tineri au fost plini de entuziasm, dinamici și eficienți.

S-au ocupat de:

– corespondența cu invitații din țară și din străinătate: Mihaela Bărăscu, Ionuț Geană, Adriana Marinescu, Mona Moldoveanu Pologea, Mihaela-Mariana Morcov, Maria Marin, Ana-Maria Mihail, Valeria Neagu, Manuela Nevaci, Carmen Ioana Radu, Daniela Răuțu;

– pregătirea diplomelor: Adriana Marinescu

– organizarea expoziției de carte: Cristiana Aranghelovici, Victor Celac, Doina Doroftei, Adina Dragomirescu, Al. Mareș, Maria Marin, Marius Mazilu, Ana-Maria Mihail, Carmen Mîrzea Vasile, Alexandru Nicolae, Daniela Răuțu, Emanuela Timotin.

– alcătuirea panourilor expoziționale: Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, Maria Marin, Daniela Răuțu (compartimentul de dialectologie); Gabriela Pană Dindelegan, Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae, Irina Nicula (compartimentul de gramatică); Monica Mihaela Busuioc, Anabella-Gloria Niculescu-Gorpin, Claudia Ionescu (compartimentul de lexicologie); Alexandru Mareș, Maria Stanciu-Istrate (compartimentul de limbă literară și filologie); Ioana Vintilă-Rădulescu (romanistică); Maria Mărdărescu Teodorescu (fonetică).

– concepția grafică: grafician Mircea Dumitrescu (afiș); Adina Dragomirescu, Alexandru Nicolae (grafica panourilor), informatician Cristian Vasile (realizarea tehnică a panourilor)

– filmarea festivităților: Alexandru Nicolae

– Publicarea volumului *Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”. 60 de ani de existență, 1949–2009* a fost sponsorizată de Editura Univers Enciclopedic, București

• 20–21 noiembrie 2009: Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci, Carmen Ioana Radu – organizarea celui de-al III-lea *Simpozion internațional de lingvistică*, București

GRANTURI ȘI PROIECTE (iulie – decembrie 2009)

Granturi și proiecte încheiate

• *Multilingvism și limbi minoritare în România* – Manuela Nevaci (coordonator) și Nicolae Saramandu, grant al Departamentului pentru relații interetnice al Guvernului României. Grantul s-a finalizat cu

publicarea lucrării *Multilingvism și limbi minoritare în România* (volum editat de Guvernul României, Departamentul pentru relații interetnice), Cluj-Napoca, Editura Qual Media, 2009, 91 p.

Participarea la proiecte ale altor instituții

- Gheorghe Chivu: coordonarea lucrării *Enciclopedia literaturii române vechi*, elaborată de Institutului de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu” din București
- Cătălina Mărănduc: participarea la grantul *eDLR* (colaboratori: Facultatea de Informatică din Iași, Institutul de Inteligență artificială al Academiei și Institutele de lingvistică ale Academiei, din Iași și Cluj-Napoca), pentru a realiza formatul electronic al DA și DLR și accesul informatizat la bibliografia scanată și ocerizată a acestora.
- Mihaela-Mariana Morcov: participarea la proiectul *Baza de date a Atlasului Lingvistic Romanic*, Santiago de Compostela, Centrul de cercetare în domeniul științelor umaniste *Ramón Piñeiro* – 1 octombrie 2009 – 30 noiembrie 2009 (introducerea informațiilor lingvistice legate de numele românești de animale în baza de date a Atlasului Lingvistic Romanic)
- Blanca Croitor, Andreea Dinică, Adina Dragomirescu, Ana-Maria Mihail, Carmen Mîrzea Vasile, Isabela Nedelcu, Alexandru Nicolae, Irina Nicula, coord.: Marina Rădulescu Sala și Rodica Zafiu: proiectul de monitorizare a unor posturi de radio și televiziune inițiat de Consiliului Național al Audiovizualului și finalizat prin realizarea unui raport de consultanță privind calitatea limbii române folosite în audiovizual (20 septembrie – 20 octombrie 2009). *Rezultatele monitorizării (tabelele cu erori, raportul detaliat și raportul-sinteză al constatărilor)* au fost publicate pe site-ul CNA la adresa <http://www.cna.ro/article2643,2643.html>.

DOCTORAT (iulie – decembrie 2009)

Conducători de doctorat

• Conducători de doctorat de la Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”

- dr. Alexandru Mareş
- prof. univ. dr. Mariana Neţ
- acad. Marius Sala
- prof. univ. dr. Ioana Vintilă-Rădulescu

• Conducători de doctorat în cadrul altor instituţii

- prof. univ. dr. Maria Cătănescu, Universitatea din Bucureşti
- prof. univ. dr. Gheorghe Chivu, Universitatea din Bucureşti
- prof. univ. dr. Angela Bidu-Vrănceanu, Universitatea din Bucureşti
- prof. univ. dr. Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Universitatea din Bucureşti
- prof. univ. dr. Gabriela Pană Dindelegan, Universitatea din Bucureşti
- prof. univ. dr. Nicolae Saramandu, Universitatea din Bucureşti
- prof. univ. dr. Adriana Stoichiţoiu Ichim, Universitatea din Bucureşti
- prof. univ. dr. Domniţa Tomescu, Universitatea „Ovidius”, Constanţa

Susţinerea publică a tezelor de doctorat ale cercetătorilor din Institut

– Adina Dragomirescu – teza de doctorat *Ergativitatea. Structuri sintactice la limita dintre tranzitiv şi intransitiv*, conducător ştiinţific prof. univ. dr. Gabriela Pană Dindelegan, Facultatea de Litere, Universitatea din Bucureşti, 11 decembrie 2009

Presusţinerea unor teze de doctorat ale cercetătorilor din Institut

– Adina Dragomirescu – teza de doctorat *Ergativitatea. Structuri sintactice la limita dintre tranzitiv şi intransitiv*, coord. prof. univ. dr. Gabriela Pană Dindelegan, Facultatea de Litere, Universitatea din Bucureşti, 25 septembrie 2009

– Carmen Mîrzea Vasile, *Eterogenitatea adverbului românesc (tipologie şi descriere)*, coord. prof. univ. dr. Gabriela Pană Dindelegan, Facultatea de Litere, Universitatea din Bucureşti, 25 septembrie 2009

– Ionuţ Geană, *Verbe construite prepoziţional*, coord. prof. univ. dr.

Gabriela Pană Dindelegan, Facultatea de Litere, Universitatea din București, 25 septembrie 2009

Concurs de admitere la doctorat

– Daniela Răuțu, *Aspecte ale realizării jocurilor de cuvinte în româna actuală*, coord. prof. univ. dr. Rodica Zafiu, Facultatea de Litere, Universitatea din București, forma de învățământ: zi

BURSE, STAGII DE DOCUMENTARE, CURSURI DE VARĂ etc.

Predarea unor cursuri de limba română

- 13 iulie 2009: Mona Moldoveanu Pologea – prelegerea *Exprimarea corectă în presă*, Școala de vară *Educație civică prin jurnalism. Cetățean online*, organizată de Centrul de Jurnalism Independent, București
- 13 noiembrie 2009: Mona Moldoveanu Pologea – prelegerea pentru traducătorii străini bursieri ai Centrului Național al Cărții *Dificultăți gramaticale ale limbii române în procesul de traducere*, Institutul Cultural Român
- octombrie – decembrie 2009: Mona Moldoveanu Pologea – coordonator și organizator al cercului de *Management de proiect*, susținut în cadrul Secției de Etnologie și Folclor, Facultatea de Litere, Universitatea din București
- octombrie – decembrie 2009: Mona Moldoveanu Pologea – curs de limba română pentru străini, organizat de Centrul de Limbi Străine Ariel, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București

Participarea ca bursieri la stagii de documentare, cursuri de vară etc.

- 9–16 august 2009, Belgrad, Serbia: Claudia Ionescu – *World Youth Wave Organization*, work-shop-ul *Artă și cultură*
- 1 octombrie 2009 – 1 februarie 2010, Paris, Franța: Ana-Maria Mihail – Universitatea Paris XII, bursă ERASMUS în lingvistică

• 1 octombrie 2009 – 30 iunie 2010, Cambridge, Marea Britanie: Bogdan Cristea – bursă doctorală University of Cambridge, Faculty of Classics, Anglia

• 5 octombrie 2009 – 31 ianuarie 2010, Paris, Franța: Irina Nicula – bursă POSDRU (Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013) la Institutul INALCO din Paris, în cadrul proiectului EDUCAȚI (Excelență Doctorală Umanistă în Cercetare: Aplicații și Teorii Interdisciplinare)

CERCETĂTORI MEMBRI ÎN COMITETE DE REDACȚIE ȘI ÎN ORGANISME ȘTIINȚIFICE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE
(completări față de numerele anterioare ale buletinului)

Cercetători membri în comitete de redacție

- Adina Dragomirescu : „Limba și literatura română”, București
- Gheorghe Chivu: „Limbă și literatură”, București; „Biblicum Jassyense”, Iași
- Gabriela Stoica: „Analele Universității din București”, București
- Adriana Stoichițoiu Ichim: „Limbă și literatură”; referent pentru revista „Linguistique Appliquée”, editată de Association de Linguistique Appliquée, Faculté de Philosophie, Novi Sad (Serbia)
- Emanuela Timotin: „Studii și cercetări lingvistice” (secretar adjunct de redacție), București
- Domnița Tomescu: „Rivista di Onomastica Italiana”, Roma

Cercetători membri în organisme științifice naționale și internaționale

- Liliana Hoinărescu: *International Association of Dialogue Analysis* (IADA)
- Maria Marin: Societatea Filologilor Români; Societatea Română de Dialectologie
- Iulia Mărgărit: Societatea Română de Dialectologie
- Mariana Neț: Comitetul Executiv al Asociației Internaționale de Semiotică
- Daniela Răuțu: Societatea Română de Dialectologie
- Adriana Stoichițoiu Ichim: Société Internationale de Linguistique Fonctionnelle; Société de Linguistique Romane

IN MEMORIAM

THEODOR HRISTEA (1930–2009)

Ne-am despărțit cu durere de o personalitate marcantă a generației noastre și a vieții culturale românești.

Theodor Hristea a fost un remarcabil profesor universitar, cunoscut prin pasiunea cu care i-a învățat pe studenții Facultății de Filologie și pe doctoranzii săi tainele limbii române; i-a învățat limba română și pe străini, timp de 12 ani, ca lector în Cehoslovacia, Statele Unite și Franța. Aceeași pasiune l-a caracterizat și în cercetarea problemelor etimologice ale lexicului românesc; încă din facultate a abordat chestiunile referitoare la calculul lingvistic și a reușit să dea noi căi de abordare a acestei probleme. A devenit apoi unul dintre membrii de bază ai comisiei de etimologie de la DLR, dicționarul tezaur al limbii române, la care a trudit toată viața și Valica, soția sa. A publicat numeroase cărți și studii, lucrări fundamentale pentru domeniul lingvisticii; orice temă ai aborda în acest domeniu, nu se poate să nu-l citezi pe Theodor Hristea. Marele nostru regret este că nu a reușit să definitiveze cartea consacrată influenței franceze asupra lexicului românesc, la care lucra de mai multe decenii: i-am admirat miile de fișe clasate într-o ordine perfectă și îmi amintesc cu câtă mândrie și delicatețe le mângâia. L-am pierdut, de asemenea, pe cel mai atent și mai exigent membru al comitetului de redacție al revistei „Limba română”; un „bun de tipar” pus de el pe o lucrare era un incontestabil gir de calitate. Pasiunea sa și proverbiala sa punctualitate sau asociat cu o corectitudine exemplară, pe care a manifestat-o în primul rând față de persoana sa, ca și față de ceilalți.

Pentru mine, Tudor – cum îi spuneam toți cei apropiați lui – a fost un coleg ireproșabil și un autentic prieten. M-a bucurat și m-a onorat faptul că m-a acceptat ca prieten. L-am admirat pentru felul în care și-a iubit familia, pe Valica „asistenta sa pe viață” și pe fiica lor Florentina. Am rămas toți, familia și prietenii, orfani. Sunt convins că, de acolo de sus, va veghea cu spiritul său drept asupra noastră.

Marius Sala

**PUBLICAȚII INTRATE ÎN BIBLIOTECA INSTITUTULUI
ÎN PERIOADA IUNIE – DECEMBRIE 2009**

Cărți

- Academia Română, *Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”*. 60 de ani de existență (1949–2009), Ioana Vintilă-Rădulescu (coord.), București, Editura Univers Enciclopedic, 2009, 570 p.
- Elena Ciobanu, Magdalena Popescu-Marin, Maria Păun, Zizi Ștefănescu-Goangă, *Dicționar explicativ al limbii române și enciclopedic de nume proprii* (DEEX), Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București, Editura Corint, 2009, 1024 p.
- Altenberg, Peter, *Das Buch der Bücher von Peter Altenberg*, Karl Kraus (coord.), Rainer Gerlach (ed.), Wallstein Verlag, 2009, Band I: 351 p., Band II: 324 p., Band III: 327 p.
- Bidu-Vrânceanu, Angela, *Câmpuri lexicale din limba română. Probleme teoretice și aplicații practice*, București, Editura Universității din București, 2008, 325 p.
- Brøndal, Viggo, *Les parties du discours*, Copenhague, 1928, 52 p.
- Cărbunaru, Andra, Dragomirescu, Adina, Nicolae, Alexandru, Tănăsescu, Antoaneta (ed.), *Scrisoarea de iubire, dragoste, amor*, București, Editura Ars Docendi, 2009, 269 p.
- Cohen, Marcel, *Notes de méthode pour l'histoire du français*, Moscou, Éditions en langues étrangères, 1958, 100 p.
- Dicziunari Rumantsch Grischun*: fasc. 167–168, vol. 13 (*Manki-Manzögn*), Cuora, Südostschweiz Print, 2009, 128 p.
- Duraffour, Antonin, *Matériaux phonétiques et lexicologiques pour servir à l'histoire du parler de Vaux-en-Bugey*, Grenoble, Institut de Phonétique, 1930, 96 p.
- Farcaș, Mircea, Felecan, Daiana, Felecan, Nicolae, Felecan, Oliviu, Loșonți, Dumitru, Neiescu, Petru, Vișovan, Ștefan (ed.), *Lucrările celui de-al XIII-lea Simpozion Internațional de Dialectologie (Baia Mare, 19–21 septembrie 2008)*, vol. I–II, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2009, vol. I: 382 p.; vol. II: 283 p.
- Felecan, Daiana, *Limbaul dramaturgiei românești din prima jumătate a secolului XIX-lea*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, Editura Mega, 2004, 212 p.

- Felecan, Nicolae, *Terminologia corpului uman în limba română*, Cluj-Napoca, Editura Mega, Editura Argonaut, 2005, 283 p.
- Felecan, Oliviu, *Limba română în context european*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2009, 330 p.
- Felecan, Oliviu, *Noțiunea „muncă”. O perspectivă sociolingvistică în diacronie*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, Editura Mega, 2004, 295 p.
- Felecan, Oliviu, Felecan, Nicolae, *Dicta memorabilia: dicționar uzual adnotat de sigle, expresii, maxime și citate latine*, București, Vox Cart, 2007, 128 p.
- Felecan, Oliviu, Felecan, Nicolae, *Limba latină. Gramatică și texte*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2008, 355 p.
- Funeriu, I., *Versificația românească. Perspectivă lingvistică*, Timișoara, Editura Facla, 1980, 176 p.
- Georges, Emanuel S., *Studies in Romance Nouns Extracted from Past Participles*, London, University of California Press, 1970, 180 p.
- Iliescu, Maria, *Miscellanea romanica (1956–2007)*, Cluj-Napoca, Clusium & Scriptor, 2008, 546 p.
- Mârza, Ioan (coord., ed., coautor), *Monografia comunei Țaga*, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2009, 709 p.
- Neamțu, G.G., Gencărău, Ș., Chircu, A. (ed.), *Limba română – abordări tradiționale și moderne*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2009, 518 p.
- Rădulescu-Vintilă, Ioana, *Dicționar normativ al limbii române – ortografic, ortoepic, morfologic și practic (DIN)*, București, Corint, 2009, 896 p.
- Reich, Jodi, Maria Babyonyshev, Daria Kavitskaya (eds), *Formal Approaches to Slavic linguistics, The Yale Meeting 2008 (Annual Workshop on Formal Approaches to Slavic linguistics)*, Michigan, Ann Arbor, 2009, 288 p.
- Le Nouveau Petit Robert 2010. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française. Nouvelle édition du Petit Robert de Paul Robert*, texte remanié et amplifié sous la direction de Josette Rey-Debove et Alain Rey, Le Robert, 2009, 2837 p.
- Rosetti, Alexandru, Lombard, Alf, *Correspondență (1934–1990)*, ed. îngrijită de Nicolae Mocanu, Ioana Anghel, Heinz Hoffmann, Cluj-Napoca, Clusium, 2009, vol. I (1934–1964), 395 p.; vol. II (1965–1974), 302 p.;

- vol. III (1975–1984), 378 p; vol. IV (1985–1990), 325 p.
- Kallin, Hjalmar, *Étude sur l'expression syntactique du rapport d'agent dans les langues romanes*, Paris, Champion, 1923, 297 p.
- Mihai, Nicoleta, *Limbaaj democratic, limbaaj totalitar* (teză de doctorat), București, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, 2009, 356 p.
- Repina, T.A., *Istoria rumînskogo iazîka*, Spigu, Izd-vo, 2002, 204 p.
- Sala, Marius, *Cuvintele – mesageri ai istoriei*, București, Editura Meronia, 2009, 261 p.
- Sala, Marius, *Apo ta latinika sta roumanika*, Athina, Parisianou, 2008, 177 p.
- Todorescu-Răcovisanu, Simion, *Glosar de termeni dialectali din comuna Racovița, județul Timiș*, Colecția „Tezaur Bănățean”, Timișoara, Editura de Vest, 2009, 132 p.
- Tomici, Mile, *Dicționar frazeologic al limbii române*, București, Editura Saeculum Vizual, 2009, 1280 p.
- Vătășescu, Cătălina, *Studii româno-albaneze. Note semantice și etimologice*, Seria *Etymologica*, 22, București, Editura Academiei Române, 2006, 205 p.
- Vișovan, Ștefan, *Monografia toponimică a Văii Izei*, Cluj-Napoca, Editura Mega, Editura Argonaut, 2005, 414 p.
- Vișovan, Ștefan, *Toponimia Țării Lăpușului*, Baia Mare, Editura Universității de Nord, 2008, 343 p.
- Wagner, R. L., *La grammaire française. Les niveaux et les domaines. Les normes. Les états de langue* (vol. I), Paris, Société d'Édition d'Enseignement Supérieur, 1968, 150 p.
- Wagner, R. L., *La grammaire française. La grammaire moderne. Voies d'approche – Attitudes des grammairiens* (vol. II), Paris, 5, Paris V^e, 1973, 179 p.

Publicații periodice

- „Academica”, nr. 1–2, 3–4, 2009, București
- „Annals of the Institute for Research in Humanities”, nr. 41, 2008, Kyoto
- „Anuarul Institutului de cercetări socio-umane”, VII–XI, 2000–2004; XV, 2008, Sibiu

- „Anuarul Institutului de cercetări socio-umane «Gheorghe Șincai»”, vol. XI, 2008, Târgu-Jiu
- „Archivo de Filología Aragonesa”, nr. 63–64, 2007–2008, Zaragoza
- „Balgarskij iazik”, nr. 1, 2, 2009, Sofia
- „Boletín de la Real Academia Española”, tomo 84, 2004, Madrid
- „Buletinul Institutului de Filologie Română «A. Philippide»”, nr. 2, 2009, Iași
- „Buletinul Institutului de Lingvistică”, anul III, nr. 3, 4, Chișinău
- „Buletin științific. Fascicula Filologie. Seria A”, vol. XVIII, 2008, Baia-Mare
- „Anadiss” (Revista Centrului de Cercetare „Analiza Discursului”), nr. 1, 2006; nr. 4, 2007; nr. 5, 2008, Suceava
- „Cahiers de L’Institut de Linguistique de Louvain”, nr. 31 (1), 2005, Louvain
- „Dacoromania”, nr. 2, 2008, Cluj-Napoca
- „Deutsche Akademie für Sprache und Dichtung”, 2008, Göttingen
- „Filología”, nr. 1–2, 2000–2001, Buenos, Aires
- „Folia Linguistica”, 1–2, 3–4, 2006, Berlin
- „Folia Linguistica Bucarestiensia”, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, nr. 3 (ianuarie–iunie 2009), București
- „Göttingische Gelehrte Anzeigen”, nr. 1, 2, 2008, Göttingen
- „Hermes. Zeitschrift für Klassische Philologie”, nr. 2, 3, 2009, Stuttgart
- „Izvorul. Revistă de etnografie și folclor”, nr. 28, 2007, Gyula
- „Journal de la Société Finno-Ongrienne”, vol. 92, 2009, Helsinki
- „Journal of the National Research Council of Thailand”, nr. 2, 2008, Bangkok
- „Kalbotyra”, nr. 59, 2008, Vilnius
- „Ladinia”, 1977, St. Ulrich
- „Letopsis Matije Spiche”, nr. 3, 5, 6, 7–8, 9, 10, 11, 12, 2007; nr. 1–2, 3, 4, 5, 6, 2008, Novi Sad
- „Limba și literatura română”, nr. 1, 2009, București
- „Limba română”, nr. 3, 4, 2008; 1, 2009, București
- „Nueva Revista de Filología Hispanica”, nr. 1, 2009, Mexico
- „Philologica Jassyensia”, nr. 1–2, 2005, Iași
- „ProSaeculum”, nr. 5–6 (57–58), 2009, Focșani
- „Revista de etnografie și folclor”, 2, 2007, București
- „Revista de Filología y Lingüística de la Universidad de Costa Rica”, 2008, Costa Rica

- „Revista de istorie și teorie literară”, nr. 1–2, 2008, București
- „Revista istorică”, nr. 5–6, 2008, București
- „Revistă de lingvistică și știință literară”, nr. 4–6, 2006, Chișinău
- „Revistă de lingvistică generală și românească”, I, nr. 3–4, noiembrie 2005, Iași
- „Revue de Linguistique Romane”, tome 72, nr. 285–286, 2008; tome 73, nr. 289–290, 2009, Strasbourg
- „Revue Roumaine de Linguistique”, nr. 4, 2008, București
- „Romanica Wratislaviensia”, nr. LVI, 2009, Wrocław
- „Nistru”, 7, 8, 11, 1968; 1–12, 1969; 1–12, 1970; 4–8, 10–12, 1971; 4–12, 1977; 1–12, 1978; 1–12, 1979; 1–12, 1980; 1–12, 1981; 3, 6–12, 1982, Chișinău
- „Saga-Book”, nr. 30, 2006, London
- „Slaviano Vedenie”, nr. 1, 2, 3, 2009, Moscova
- „Studia Neophilologica”, nr. 1, 2006, Uppsala
- „Studi Linguistici Italiani”, nr. 1 și 2, 2006, Roma
- „The Quasquicentennial of the Finno-Ugrian Society”, nr. 258, 2009, Helsinki
- „Viața Basarabiei”, anul 5, nr. 1–2 (15), Chișinău
- „Zinbun”, 41, 2008, Kyoto

CALENDAR

- 3 septembrie 2009: Gheorghe Chivu – lansarea volumului *Dictionarium valachico-latinum*, la Institutul Cultural Român din Budapesta (eveniment consemnat în „Observatorul Cultural”, septembrie 2009 și pe postul TVR Internațional)
- 18 septembrie 2009: Gheorghe Chivu – lansarea volumului *Dictionarium valachico-latinum*, la Biblioteca „V. A. Urechia” din Galați
- 20 septembrie – 20 octombrie 2009: S-a desfășurat a opta sesiune de monitorizare a unor posturi de radio și televiziune, cu scopul de a evalua calitatea limbii române folosite în audiovizual și de a înregistra abaterile de la normele de exprimare standard în limba română; rezultatele monitorizării sunt publicate pe site-ul CNA

- 25 septembrie 2009: Nicolae Saramandu, Manuela Nevaci – lansarea lucrării *Multilingvism și limbi minoritare în România*, la Reprezentanța Comisiei Europene și Departamentul pentru relații interetnice, București, 2009.
- 28–29 septembrie 2009: Sesiunea aniversară *Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” la 60 de ani*.
- 7 octombrie 2009: Gheorghe Chivu – interviu la Televiziunea Maghiară, cu prilejul editării lucrării *Dictionarium valachico-latinum*
- 17–21 octombrie 2009: Mariana Neț – invitată la emisiunea *Vorba de cultură*, la Radio România Cultural
- 3 noiembrie 2009: La sediul Consiliului Național al Audiovizualului a avut loc conferința de presă în care au fost prezentate rezultatele monitorizării unor posturi de radio și televiziune în perioada 20 septembrie – 20 octombrie 2009.
- 20–21 noiembrie 2009: Al III-lea Simpozion Internațional de lingvistică/The Third International Linguistics Symposium, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București
- 25 noiembrie 2009: A încetat din viață Theodor Hristea.
- 27 noiembrie 2009: Alexandru Nicolae – lansarea volumului *Scrisoarea de iubire, dragoste, amor*, la târgul de carte „Gaudeamus”
- 17 decembrie 2009: Dana-Mihaela Zamfir a primit premiul „Timotei Cipariu” al Academiei Române pentru lucrarea *Morfologia verbului în dacoromâna veche (secolul al XVI-lea – al XVII-lea)*.

CUPRINS

Modificări în componența colectivelor de cercetare.....	3
Apariții editoriale în perioada iulie – decembrie 2009.....	3
Reviste îngrijite în Institut, apărute în perioada iulie – decembrie 2009 la Editura Academiei Române.....	9
Articole apărute în volume colective.....	15
Articole apărute în alte reviste.....	22
Recenzii apărute în alte reviste.....	24
Lucrări apărute în format electronic.....	24
Participarea la manifestări științifice în perioada iulie – decembrie 2009.....	24
Manifestări științifice organizate de Institut.....	24
Manifestări științifice organizate de alte instituții.....	38
Schimburi interacademice	55
Conferințele Academiei Române	58
Organizarea și coordonarea unor manifestări științifice.....	59
Granturi și proiecte (iulie – decembrie 2009).....	60
Doctorat (iulie – decembrie 2009).....	62
Burse, stagii de documentare, cursuri de vară etc.....	63
Cercetători membri în comitete de redacție și în organisme științifice naționale și internaționale.....	64
In memoriam: Theodor Hristea.....	65
Publicații intrate în biblioteca Institutului în perioada iunie – decembrie 2009.....	66
Calendar.....	70